

JAAARVERSLAG

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
waarin opgenomen het jaarverslag van de Stichting
Opleiding Belastingadviseurs

2011

JAAERVERSLAG

2011

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
waarin opgenomen het jaarverslag van de Stichting
Opleiding Belastingadviseurs

Alexandra Piksen en Gijsbert Bout

Angelique Berg

Henk Koller

Sicco Faber

Laura Bles-Temme

Michael van Gijlswijk

Pacelle van Goethem

Mans Kuipers

Illustratiethema: Snelheid De snelle veranderingen in het vak

JAARVERSLAG NOB

JAARVERSLAG SOB

- 4 Kwaliteit en integriteit**
Henk Koller, voorzitter NOB
- 6 De NOB-agenda 2011**
- 14 Een wetscommentaar met een verrassende uitkomst**
Sicco Faber, lid Commissie
Wetsvoorstellen NOB
- 16 Organisatie**
- 18 Nieuwe samenwerkingsregels**
Gijsbert Bout (voorzitter Commissie van
Beoordeling) en Alexandra Piksen (secretaris
Commissie van Beoordeling)
- 20 Ledental 1970-2011**
- 24 JOB en middelgrote/kleinere kantoren**
Laura Bles-Temme, bestuurslid NOB
- 26 Voorlichting geven aan scholieren**
Kristel van Doleweerd, Stephan Huisman en
Sabina Koczewska
- 28 Raad van Tucht**
- 28 Raad van Beroep**
- 29 Publicaties**
- 30 Fiscale techniek versus politiek**
Angelique Berg, directeur-generaal
Fiscale Zaken ministerie van Financiën
- 32 Jaaroverzicht Stichting Opleiding Belastingadviseurs**
- 40 Nieuw: technisch-fiscaal traject nationale praktijk**
Michael van Gijlswijk,
cursusleider en docent
- 42 Organisatie Stichting Opleiding Belastingadviseurs**
- 44 De overtuigende belastingadviseur**
Pacelle van Goethem, trainer/coach
- 46 Permanente Educatie: een open norm invullen**
Mans Kuipers, bestuurslid SOB en lid
werkgroep 'Permanente Educatie'

Kwaliteit en integriteit

Henk Koller, voorzitter NOB

In 2011 zijn we doorgegaan op de weg die we al enkele jaren geleden zijn ingeslagen. Die houdt in: veel aandacht voor het contact met de leden, het beroep op een positieve manier profileren onder scholieren en studenten en een actieve bijdrage leveren aan discussies over de rol van de fiscaliteit in onze samenleving. Dat alles met een groeiend aantal aangesloten kantoren en – mede daardoor – een weer toegenomen ledental. Belastingadviseur is en blijft kennelijk een aantrekkelijk beroep. De volgende korte selectie geeft een goed beeld van wat de NOB in 2011 bezighield.

- In mijn jaarrede op 15 juni typeerde ik de NOB als een actieve organisatie van professionals, steunend op de pijlers kwaliteit en integriteit. In dit jaarverslag wil ik dat herhalen: de NOB is een actieve organisatie van professionals, steunend op de pijlers kwaliteit en integriteit.
- We kunnen er niet omheen dat ons beroep meer divers wordt. Tax assurance als nieuw gebied binnen ons vak groeit hard. Het beheersen van fiscale

risico's wordt steeds belangrijker. Dan gaat het dus niet over renteaftrek of kostenvergoedingen, maar over risicomanagement en 'in control' zijn. We moeten als beroepsorganisatie mee bewegen met de ontwikkelingen. Feit is dat tax assurance te maken heeft met toezicht en met zekerheid verschaffen aan de cliënt. Dat staat haaks op de traditionele functie van de belastingadviseur als pure belangenbehartiger – vergelijkbaar met een advocaat. Op enigerlei manier zullen we tussen de twee functies een werkbare verbinding moeten zien te maken en te behouden. Ik denk dat dat mogelijk is.

- We hebben bezwaar gemaakt tegen het kabinetsvoorstel om de huidige beslotenheid in fiscale procedures op te heffen en geschillen over belastingaanslagen op een openbare zitting te behandelen. De NOB is tegen omdat we denken dat een wetswijziging belemmerend zal werken op de rechtsgang. Sterker dan bij

andere rechtsgebieden zijn belastingplichtigen die een aanslag voor de rechter willen aanvechten gedwongen hun privacy publiekelijk op te geven. Daardoor zullen ze minder geneigd zijn hun recht te zoeken – een onwenselijke ontwikkeling.

- We hebben ook de petitie gesteund die de Nederlandse Orde van Advocaten op 14 september aanbod aan de minister van Veiligheid en Justitie. Daarin wordt stelling genomen tegen het voorstel van het kabinet om kostendekkende griffierechten in te voeren. Het bestuur had de leden per e-mail opgeroepen de petitie te ondertekenen. Op de drukbezochte manifestatie 'Recht voor iedereen' in Den Haag sprak ook NOB-directeur Frits Sobels.
- In april heeft de NOB de leden hun mening gevraagd over het functioneren van de Belastingdienst. De respons was hoog: 37% vulde de enquête in. Meest opvallende conclusie van het eindrapport was het grote verschil tussen de waardering van de Belastingdienst als organisatie – die kwam niet hoger dan een 5,9 – en de

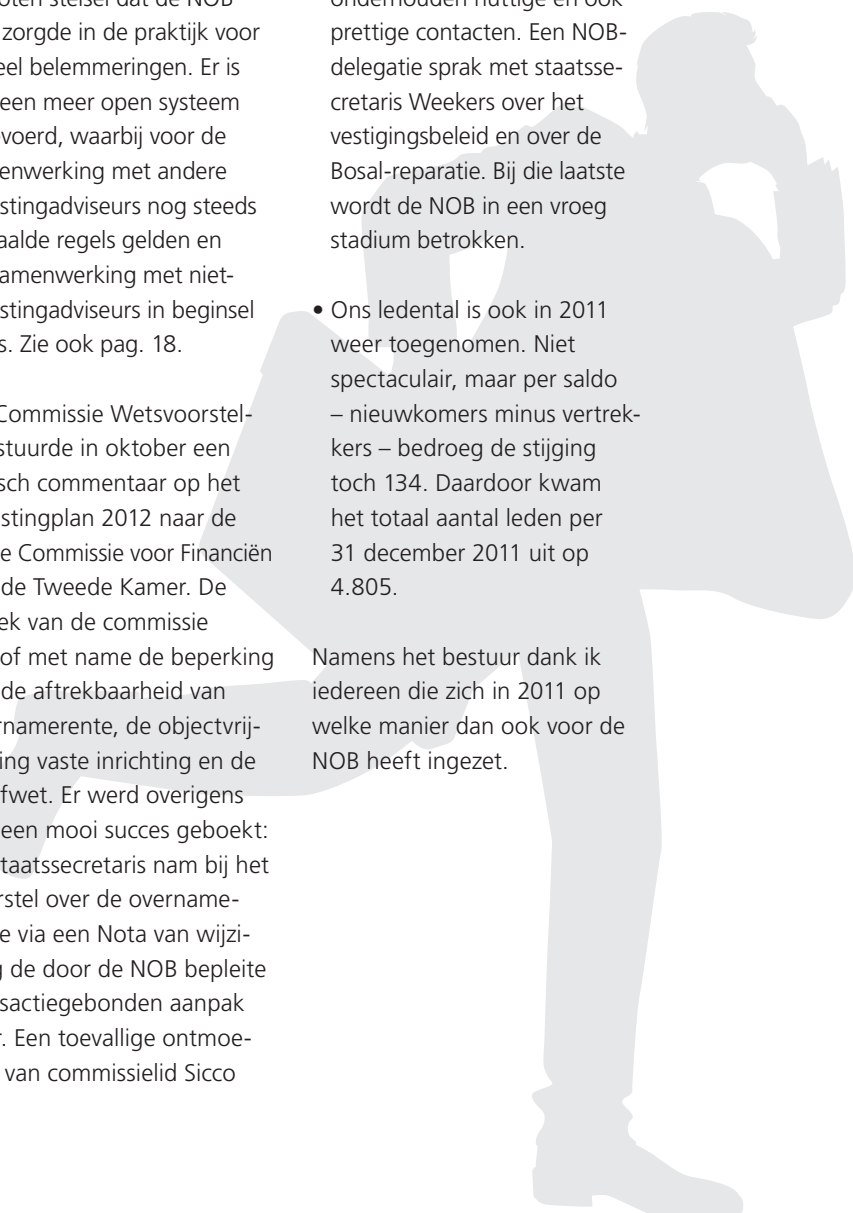
persoonlijke relatie met een inspecteur of andere vaste contactpersoon – die met een 7,6 werd gewaardeerd. Verder scoorde de bereikbaarheid 'matig' tot 'slecht'. De uitkomsten werden in november besproken met de top van de Belastingdienst.

- De ALV heeft ingestemd met door het bestuur voorgestelde nieuwe regels voor de samenwerking met andere belastingadviseurs en met niet-belastingadviseurs. Het gesloten stelsel dat de NOB had zorgde in de praktijk voor te veel belemmeringen. Er is dus een meer open systeem ingevoerd, waarbij voor de samenwerking met andere belastingadviseurs nog steeds bepaalde regels gelden en de samenwerking met niet-belastingadviseurs in beginsel vrij is. Zie ook pag. 18.
- De Commissie Wetsvoorstellen stuurde in oktober een kritisch commentaar op het Belastingplan 2012 naar de Vaste Commissie voor Financiën van de Tweede Kamer. De kritiek van de commissie betrof met name de beperking van de aftrekbaarheid van overnamerente, de objectvrijstelling vaste inrichting en de Geefwet. Er werd overigens wel een mooi succes geboekt: de staatssecretaris nam bij het voorstel over de overnamerente via een Nota van wijziging de door de NOB bepleite transactiegebonden aanpak over. Een toevallige ontmoeting van commissielid Sicco

Faber met premier Rutte speelde hierbij een belangrijke rol. Zie ook pag. 14.

- Ondanks de uitkomsten van ons onderzoek over het functioneren van de Belastingdienst en onze kritische opstelling tegenover het Belastingplan 2012 werd de samenwerking met Financiën op wetgevings- en uitvoeringsgebied in 2011 in versneld tempo doorgezet. De Commissie Wetsvoorstellen en de Commissie Internationale Fiscale Zaken van de NOB onderhouden nuttige en ook prettige contacten. Een NOB-delegatie sprak met staatssecretaris Weekers over het vestigingsbeleid en over de Bosal-reparatie. Bij die laatste wordt de NOB in een vroeg stadium betrokken.
- Ons ledental is ook in 2011 weer toegenomen. Niet spectaculair, maar per saldo – nieuwkomers minus vertrekkers – bedroeg de stijging toch 134. Daardoor kwam het totaal aantal leden per 31 december 2011 uit op 4.805.

Namens het bestuur dank ik iedereen die zich in 2011 op welke manier dan ook voor de NOB heeft ingezet.

De **NOB**-agenda 2011

JANUARI

1 Het ledental bedraagt 4.671: een stijging van ruim 3% ten opzichte van 1 januari 2010 (4.529).

1 Alle NOB-leden die voldoen aan de criteria – minder dan vijf jaar lid van de NOB en niet ouder dan 35 jaar – maken voortaan automatisch onderdeel uit van de Jonge Orde van Belastingadviseurs (JOB). Deze maatregel draagt bij aan het bereiken van de doelstellingen van de JOB: een goede band tussen jonge NOB-leden en het bevorderen van hun beroepsmatige ontwikkeling. Het NOB-bestuur vindt een grote en goed functionerende JOB belangrijk.

1 De SOB biedt een nieuw technisch traject aan voor de nationale praktijk. Cursusleider is Michael van Gijlswijk. Er blijkt duidelijk behoefte aan een dergelijk traject, onder meer omdat zich steeds meer kleinere kantoren met een overwegend nationale (DGA-)praktijk bij de NOB aansluiten. Maar ook de grote kantoren hebben allemaal een – vaak omvangrijke – nationale praktijk. Het nieuwe traject richt zich dan ook nadrukkelijk op alle kantoren die bij de NOB zijn aangesloten.

13 De JOB organiseert een canal cruise in Amsterdam en een schaatsevenement in Rotterdam.

14 Borrel voor de leden in de regio Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) in café de Oude Wacht te Groningen.

18 Rondetafelbijeenkomst van de sectie Transfer Pricing in gebouw De Bazel te Amsterdam. Twee casus worden vanuit juridisch, economisch en wetenschappelijk oogpunt belicht door drs. R.P.J. van den Brekel, mr. M.E.P. van der Breggen, mr. J.K.H. van Dam, mr. M. Temme, mr. M.J.M. Heijenrath (allen belastingadviseur) en prof. mr. F.A. Engelen (hoogleraar Universiteit Leiden en belastingadviseur).

18 Arnold Vredenburg (NOB-vertegenwoordiger in het Becon-overleg) en Ellen Schouten (secretaris Commissie Beroepszaken) bezoeken de conferentie Horizontaal Toezicht MKB die de Belastingdienst organiseert in de Jaarbeurs te Utrecht.

19 Oriënterend gesprek over zijn *Fiscale Agenda* met staatssecretaris Weekers. De NOB-vertegenwoordiging bestaat uit Simon Strik, Sicco Faber, Edwin Heithuis en Jaap Bellingwout.

19 Vergadering onder leiding van prof. dr. J.W. Zwemmer van de BAMA-commissie van de NOB, waarin alle universiteiten met een fiscale studierichting zijn vertegenwoordigd. Doel van de commissie is het bewaken van de kwaliteit van de universitaire fiscale opleidingen.

26 Jaarlijkse vergadering van de Commissie Wetsvoorstellen van de NOB. De commissie toetst fiscale wetsvoorstellen aan de volgende criteria: strijdigheid met het recht, effectiviteit en efficiency, terugwerkende kracht, uitvoerbaarheid, administratieve lastendruk en fiscaal vestigingsklimaat. In 2011 zal de commissie twintig commentaren op wetsvoorstellen uitbrengen en daarnaast 18 commentaren op beleidsbesluiten.

FEBRUARI

1 Commentaar van de Commissie Beroepszaken op de Leidraad Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) voor belastingadviseurs en accountants. De toezichthouder, het Bureau Financieel Toezicht, heeft om dit commentaar verzocht.

3 JOB-lezing in Rotterdam over afgewaardeerde vorderingen door prof. mr. dr. A.C.P. Bobeldijk.

10 JOB-lezing in Amsterdam over Share Purchase Agreements (SPA's) door mr. drs. O.E. van der Donk.

18 Geslaagd JOB-feest in Club NL te Amsterdam. Aanwezig: 120 leden en 60 introducés.

MAART

1 De Commissie Internationale Fiscale Zaken (IFZ) van de NOB verstuurt een notitie aan het ministerie van Financiën over het verdrag Nederland-China.

3 Een NOB-delegatie – bestaande uit voorzitter Koller, bestuursleden Paardekooper en Van Rij, directeur Sobels en voorzitter van de Commissie Wetsvoorstellen Strik – brengt een bezoek aan de nieuwe staatssecretaris van Financiën Weekers. Van NOB-zijde worden het doel van de vereniging en de belangrijkste lopende activiteiten toegelicht. De staatssecretaris stelt zelf onder meer het mogelijk evalueren van fiscale wetge-

vingsprocessen samen met de NOB en de openbaarheid van fiscale rechtszittingen aan de orde. Daarnaast vraagt hij de NOB om 'praktijkgevallen waarin zaken fout zijn gelopen' bij hem te melden.

3 JOB-lezing in Rotterdam. Titel: 'Transactiekosten'. Inleiders zijn prof. dr. H.W.M. van Kesteren en drs. P.A.M. Josten.

4 De NOB geeft haar commentaar naar aanleiding van de tweede Nota van wijziging en de Nota naar aanleiding van het nader verslag bij het wetsvoorstel 'Uniformering loonbegrip'.

16 De NOB geeft haar commentaar op de *Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011*. Benadrukt wordt het belang van de corporate tiebreaker-bepaling; met het oog op het fiscale vestigingsklimaat wordt erop aangedrongen hierbij vast te houden aan de OESO-conforme bepaling. Verder heeft de NOB de nodige vragen over het voorkomen van verdragsmisbruik.

17 In de Muiderpoort – het 'clubhuis' van de NOB – vindt de training 'Het verkoopmoment in adviesgesprekken' plaats. De altijd hoog gewaardeerde training is bedoeld voor belastingadviseurs met acquisitieverantwoordelijkheid die commercieel slagvaardiger willen worden. Trainer is Huib Zeevenhooven.

22 Prof. mr. dr. Arco Bobeldijk geeft in Amsterdam een reprise van zijn (interactieve) lezing over afgewaardeerde vorderingen in de Vpb en de IB. Eerder gaf hij de lezing met veel succes voor JOB-leden in Rotterdam.

23 Bijna vijftig NOB-leden bezoeken de bijeenkomst met vertegenwoordigers van het APA/ATR-team, georganiseerd door de Commissie Internationale Fiscale Zaken.

Leo Zuliani (vaktechnisch coördinator APA/ATR-team), Niels Smetsers (vaktechnisch adviseur APA/ATR-team en ook verbonden aan het Aanspreekpunt potentiële buitenlandse investeerders) en Hans Muste (vaktechnisch adviseur APA/ATR-team) geven ruim twee uur een toelichting op de APA/ATR-praktijk. In het bijzonder gaan ze in op de behandeling van private equity-structuren en op het verruimde beleid dat binnenkort op dat gebied zal worden ingevoerd. De aanwezige NOB-leden zijn afkomstig van kantoren met een internationale praktijk die regelmatig contact hebben met het APA/ATR-team. Per kantoor is één deelnemer uitgenodigd.

23 De sectie Formeel Belastingrecht organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie in Slot Zeist te Zeist het seminar 'Bijzondere aspecten fiscaal procesrecht'. Aan de orde komen wraking, strafmaatverweer en 'zand in de raderen'. Aantal deelnemers: 35.

24 In de Muiderpoort vindt de PE-training 'Snel lezen' plaats. De training richt zich op het lezen en onthouden van vakliteratuur. De ervaring is dat iedereen vooruit gaat in leessnelheid en dat bij 70% van de deelnemers de leessnelheid zelfs verdubbelt (met hetzelfde tekst-begrip). De training wordt gegeven door Mark Tigchelaar.

31 De Tilburgse fiscalistenvereniging 'De Smeetskring' organiseert een fiscale bedrijvendag. NOB-bestuurslid Cees Nijman verzorgt een inleiding over het belang van de NOB als beroepsorganisatie voor (beginnende) belastingadviseurs.

APRIL

1 Vervolgcommentaar van de NOB op de *Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011*. Aan de orde komt een aantal vragen over de positie van de aanmerkelijk

belanghouder. Zo ziet de NOB graag meer duidelijkheid over het beleid dat Nederland nastreeft wat betreft heffing over de waardestijging van een ab-pakket in de periode na emigratie.

4 Opname van een nieuwe film die wordt toegevoegd aan de serie die de NOB presenteert in het kader van de voorlichting aan scholieren over het vak belastingadviseur. Hoofdpersoon is Marieke Kopinsky, adviseur op het gebied van erven en schenken bij Ernst & Young. De acteur Bartho Braat (bekend uit de tv-serie *Goede tijden, slechte tijden*) speelt een gastrol.

5 Het JOB-bestuur vergadert in de Muiderpoort. Ook Laura Bles-Temme (NOB-bestuurslid met de JOB in haar portefeuille) is aanwezig. Er wordt onder meer gesproken over de agenda voor 2011, het uitbreiden van de activiteiten naar het zuiden van het land en de mogelijkheden om het aantal deelnemers aan JOB-activiteiten te verhogen.

7 JOB-lezing in Rotterdam over recente ontwikkelingen op het gebied van goedkoopmansgebruik door dr. W. Bruins Slot.

13 Alle NOB-leden ontvangen per e-mail het verzoek om mee te werken aan een enquête over het functioneren van de Belastingdienst. Aan de orde komen zaken als bereikbaarheid, kwaliteit van de dienstverlening aan belastingadviseurs, horizontaal toezicht en samenwerking.

15 Regioborrel voor de leden in de regio Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) in café de Oude Wacht te Groningen.

21 JOB-lezing in Amsterdam over de btw-problematiek van holdingmaatschappijen door drs. Pablo Hoezen en mr. Esteban van Goor.

28 De eerste gecombineerde borrel van de Jonge Balie, de JoKaNo's (jonge kandidaat notarissen) en de JOB in het Odeon Theater te Amsterdam.

MEI

1 Vanaf nu worden op het openbare deel van de NOB-website naast de kantoorgegevens ook de namen van de leden vermeld. Belangrijkste argument hiervoor is het vergroten van de zichtbaarheid van de leden voor (potentiële) cliënten en collega's.

Het feit dat het NOB-jaarboek niet meer verschijnt is daarbij een extra reden. In de nieuwe situatie kunnen dus ook publieke, niet-ingelogde gebruikers op naam naar een NOB-lid zoeken. Verschil met (ingelogde) NOB-leden is wel dat publieke gebruikers niet het e-mailadres van het gezochte lid te zien krijgen.

10 De sectie estate planning organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie een doorclick van de op 30 september en 1 oktober 2010 gehouden Fiscale Conferentie 'Estate planning'. Drie van de inleiders die in de Fiscale Conferentie optraden – mw. mr. M. Hoogeveen, prof. dr. S.J.C. Hemels en mw. mr. N. Idsinga – verlenen hun medewerking. De volgende onderwerpen komen aan bod: bedrijfsopvolgingsfaciliteiten, Algemeen Nut Beogende Instellingen en fictiebepalingen. Er nemen 65 NOB-leden deel.

12 JOB-lezing in Amsterdam. Titel: 'De winst van de maatschappelijke onderneming'. Inleider is prof. dr. S.A. Stevens.

12 JOB-lezing in Rotterdam over de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011 door mr. dr. A.C.G.A.C. de Graaf, universitair hoofddocent aan de Erasmus School of Law.

16 Wim Gohres (voorzitter Commissie Beroepszaken) en Sander Kloosterhof (voorzitter bestuur sectie Tax Assurance) spreken met het management van het projectteam van de Belastingdienst over de tekst van het standaardconvenant voor fiscaal dienstverleners. Er zijn meningsverschillen over de ultieme tekst van de artikelen 3.2 (het opmaken van de convenantaangiften) en 3.3 (vooroverleg) van het standaardconvenant, maar partijen bereiken consensus over de interpretatie van deze bepalingen.

17 De NOB geeft commentaar op de voorgestelde objectvrijstelling voor vaste inrichtingen die in de Fiscale Agenda is opgenomen. De Orde constateert dat het huidige systeem van vrijstelling ter voorkoming van dubbele belasting van buitenlandse vaste inrichtingswinst naar tevredenheid functioneert, en vreest dat de voorgestelde wijziging een negatieve uitstraling zal hebben op het Nederlandse fiscale vestigingsklimaat. De Orde meent dat het doel van de wijziging ook met veel minder ingrijpende maatregelen kan worden bereikt, en doet daarom een alternatief voorstel.

18 De sectie Loonbelasting en Sociale verzekeringen organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie het seminar 'Grensoverschrijdend werken'. Locatie: Slot Zeist te Zeist. Op het programma staan twee onderwerpen uit de internationale praktijk: internationaal arbeidsrecht (inleider: mw. mr. dr. E.J.A. Franssen/Universiteit van Amsterdam en werkzaam als advocaat) en internationaal pensioen (inleider: mr. G.M.C.M. Staats/Universiteit van Tilburg en belastingadviseur). Aantal deelnemers: 44.

23 In het kader van het Programma Permanente Educatie organiseert de SOB een pilotworkshop 'Overtuigen

en beïnvloeden als belastingadviseur'. Workshopleider is trainer/coach Pacelle van Goethem.

26 De NOB geeft haar reactie op de internetconsultatie over het wetsvoorstel 'Openbaarheid belastingrechtspraak'. De Orde is van mening dat de huidige situatie van beslotenheid van fiscale procedures gehandhaafd moet blijven en vindt het argument dat het kabinet hanteert – dat die beslotenheid inbreuk maakt op het algemene rechtsbeginsel van openbaarheid van rechtspraak – niet overtuigend. Volgens de NOB zijn belastingplichtigen sterker dan bij andere rechtsgebieden gedwongen hun privacy publiekelijk op te geven als ze een aanslag voor de rechter willen aanvechten. Wanneer ze met naam en toenaam bekend worden – wat uiteraard gebeurt als zittingen in fiscale procedures openbaar zijn – zullen ze minder geneigd zijn hun recht te zoeken. Dat is een onwenselijke ontwikkeling.

26 EN 27 In Slot Zeist te Zeist vindt de 32e Fiscale Conferentie plaats. Thema: 'Belastingverdragen'. Conferentieleider is prof. dr. S. van Weeghel.

31 Commentaar van de NOB aan de minister van Veiligheid en Justitie in het kader van de consultatie over het conceptwetsvoorstel 'Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en de Wet griffierechten burgerlijke zaken in verband met de invoering van kosten-dekkende griffierechten'.

JUNI

1 Hoorzitting in de Tweede Kamer over het Nederlandse fiscale verdragsbeleid. Namens de Commissie IFZ is Helmar Klink aanwezig.

1 President's Dinner. Voorzitter Henk Koller ontvangt namens de NOB onder

meer mw. drs. A. Berg (directeur-generaal Fiscale Zaken ministerie van Financiën), mr. E.A. Visser (directeur Internationale Fiscale Zaken ministerie van Financiën), dr. P.W.A. Veld (directeur-generaal Belastingdienst), mr. C.W.M. van Ballegooijen (Advocaat-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden) en drs. H.A.A.M. Rutten (voorzitter Vereniging van Hogere Ambtenaren bij het Ministerie van Financiën).

9 JOB-lezing in Rotterdam. Titel: 'Lucratief belang'. Inleider is drs. M.J.A.M. van Gijlswijk.

15 Een kleine zeshonderd NOB-leden en gasten bezoeken het jaarcongres in congrescentrum Spant! te Bussum. Ze volgen een gevarieerd en inhoudelijk boeiend programma rond het thema 'De fiscale slagkracht van Nederland', gesplitst in een plenair deel en negen verschillende break out sessies. Staatssecretaris Weekers spreekt de aanwezigen toe.

Voorafgaand aan het congres vindt de jaarlijkse algemene ledenvergadering (ALV) van de NOB plaats. De leden gaan met algemene stemmen akkoord met zowel de algehele statutenwijziging die het bestuur heeft voorgesteld als met een wijziging van het Reglement Beroepsuitoefening (RBU). Het gaat om:

- wijziging van de samenwerkingsregels (statuten);
- aanpassingen in de bestaande tekst over de meldplicht bij strafrechtelijke veroordeling en bestuurlijke boete (statuten);
- enkele technische wijzigingen en modernisering (statuten);
- een verbod op het aannemen van aanbrengfees (RBU).

23 De sectie Bedrijfsfiscalisten organiseert in het Werkspoomuseum bij Stork in Amsterdam een bijeenkomst over de

innovatiebox. Inleiders zijn Migchel Migchelsen (inspecteur te Rotterdam), Ben Kiekebeld (belastingadviseur), Pim Peters en Roelof Hoving (beiden bedrijfsfiscalist) en Jeroen Lammers (VNO NCW).

23 JOB-lezing in Amsterdam. Titel: 'Ontwikkelingen in de overdrachtsbelasting omtrent de verkrijging van aandelen in onroerendgoedlichamen'. Inleider is mr. dr. H. Vermeulen.

24 De NOB organiseert in samenwerking met de Confédération Fiscale Européenne (CFE) in Amsterdam de conferentie 'The impact of changing worldwide cross-border trade on the EU VAT system'. Doel van de bijeenkomst is het inventariseren van grensoverschrijdende btw-issues bij goederen- en dienstentransacties tussen ondernemers uit verschillende EU-lidstaten en tussen ondernemers uit EU-lidstaten enerzijds en derde landen anderzijds. De conferentie in het Tropenmuseum trekt ruim honderd deelnemers – hoofdzakelijk belastingadviseurs en hun cliënten. Dagvoorzitter is prof. dr. H.W.M. van Kesteren.

24 De Commissie Wetsvoorstellen brengt een commentaar uit op het verdrag met Japan. Daarin wordt onder meer de vraag gesteld hoe de (ten minste) drie verschillende soorten anti-misbruikregelingen in dit verdrag zich tot elkaar verhouden en of een veelheid van anti-misbruikregelingen wel gewenst is.

JULI

1 De Commissie Wetsvoorstellen maakt een aantal opmerkingen bij het wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2011'. De Orde vraagt om verduidelijking van de fiscale behandeling in box 3 van het recht op kinderalimentatie en van het recht op en de verplichting tot het voorzien in het levensonderhoud van kinderen. Daar-

naast doet de Orde de suggestie een aantal aangekondigde wijzigingen voor de fiscale eenheid vennootschapsbelasting in dit wetsvoorstel op te nemen.

7 Een delegatie van de Commissie IFZ overlegt met Financiën over de buitenlandse belastingplicht.

AUGUSTUS

2 Eerste redactievergadering voor de Special Issue van *Exposé* die in april 2012 zal verschijnen. Thema is: Dutch Tax advisors in their global role. Het is een aantrekkelijk podium voor alle kantoren met een internationale praktijk, ongeacht of hun cliënten multinationals zijn of MKB-ondernemingen.

16 Eerste vergadering over het tweejaarlijkse NOB/VHMF-symposium dat in april 2012 plaatsvindt. Philippe Albert (bestuurslid) en Frits Sobels vertegenwoordigen de NOB.

SEPTEMBER

1 De Commissie Wetsvoorstellen levert commentaar op het wetsvoorstel 'Tussenregeling valutaresultaten op deelnemingen'.

2 Regioborrel voor de leden in de regio Noord (Groningen, Friesland, Drenthe) in café de Oude Wacht te Groningen.

2 PwC heeft voor JOB-leden vijftig kaarten beschikbaar gesteld voor de EK-kwalificatiewedstrijd van het Nederlands elftal tegen San Marino in het Philipsstadion te Eindhoven. Voorafgaand aan de wedstrijd is er een borrel. De avond is het startsein om meer JOB-activiteiten in het zuiden van het land te organiseren.

7 JOB-lezing te Amsterdam. Titel: 'Besluit winsttoerekening vaste inrichtingen'. Inleiders: mr. dr. H. Pijl en mr. A. Roelofsen.

8 De NOB start een enquête onder de leden-bedrijfsfiscalisten om te peilen of er behoefte bestaat aan een (eventueel collectieve) verzekering voor bedrijfsfiscalisten voor de kosten van verweer in geval een boete op basis van de Vierde tranche Awb wordt opgelegd. De resultaten van de enquête geven geen aanleiding om verdere plannen voor een dergelijke verzekering uit te werken.

9 De werkgroep Wwft van de Commissie Beroepszaken reageert samen met de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants en het Register Belastingadviseurs op het 'Consultatiedocument Wijziging Wwft'. De werkgroep brengt onder meer naar voren dat het transactiebegrip te ruim wordt gedefinieerd, dat de verzwarende van het onderzoek naar de vertegenwoordiger lastenverhogend werkt maar niet zinvol is en dat uitbreiding van de groep die onder het PEP-regime valt praktisch gezien niet te realiseren is.

11 EN 12 De NOB doet mee met de Open Monumentendag 2011. De Muiderpoort wordt twee dagen opengesteld voor het publiek. Er komen enkele duizenden bezoekers.

14 Leden van de werkgroep Wwft (Wim Gohres, Machiel Lambooi en Dick Barmantlo) van de Commissie Beroepszaken versturen een brief aan minister De Jager van Financiën en staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie om de bezwaren kenbaar te maken tegen de mogelijke aanwijzing van de Belastingdienst/Holland-Midden als toezichthouder voor de Wwft voor belastingadviseurs en een deel van de accountants.

14 De NOB steunt de petitie die de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA) aanbiedt aan minister Opstelten van Veiligheid en Justitie. Daarin wordt stelling genomen tegen het voorstel van het kabinet om kostendekkende griffierechten in te voeren. De NOB heeft haar leden per e-mail opgeroepen de petitie te ondertekenen; een groot aantal leden heeft aan dat verzoek voldaan. Op de drukbezochte manifestatie 'Recht voor iedereen' op het Plein in Den Haag spreekt ook NOB-directeur Sobels.

20 Overleg over participatie van de NOB in het SBR Beraad: het besluitvormende orgaan van het Nederlandse Standard Business Reporting Programma. Bij het overleg zijn aanwezig Rob Kuiper (rijksregisseur SBR) en Marc Hameleers (EL&I). De NOB wordt vertegenwoordigd door bestuursleden Valentijn van Noorle Jansen en Wim Gohres, Niels Boef (lid NOB, bestuur Stichting XBRL Nederland) en Ellen Schouten (secretaris Commissie Beroepszaken).

22 Om te vieren dat de NOB/LOF-scriptieprijs in 2011 voor de twintigste keer wordt uitgereikt organiseert de NOB een diner voor de winnaars in de afgelopen twintig jaar.

23 Op het LOF-congres in Amsterdam reikt voorzitter Henk Koller de NOB/LOF-scriptieprijs 2011 uit aan mr. F. Emmerink

voor zijn scriptie *De exithoffing in de Wet Vpb.1969: EU-rechtelijk onhoudbaar*. De jury van de NOB/LOF-scriptieprijs bestaat dit jaar uit mw. prof. dr. I.J.J. Burgers (Rijksuniversiteit Groningen; voorzitter), prof. dr. J.C.M. van Sonderen (Erasmus Universiteit Rotterdam) en mr. H. Koller (voorzitter NOB).

26 Voor de tweede keer dit jaar vindt de succesvolle training 'Snel lezen' plaats in de Muiderpoort. De training wordt gegeven door Mark Tigchelaar.

27 Studentenvoorlichting aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam met belastingadviseur Marieke Kopinsky, belastinginspecteur Kiran Adjodhia en Joost Hoebink van het Nederlands Debat Instituut. Als hoogleraar is mw. prof. dr. S.J.C. Hemels aanwezig.

27 Voor de tweede keer dit jaar vindt de succesvolle training 'Het verkoopmoment in adviesgesprekken' plaats in de Muiderpoort. Trainer is Huib Zeevenhooven.

28 De sectie estate planning organiseert het PE-seminar 'Algemeen Nut Beogende Instellingen – fondsenwerving, controle en knelpunten' in Slot Zeist te Zeist. Prof. dr. S.J.C. Hemels is dagvoorzitter. Inleiders zijn drs. R.J.J. Rombouts RA (specialist ANBI-team bij de Belastingdienst), mw. mr. dr. I.A. Koele (belastingadviseur) en mw. mr. E.E. Mariani-Roetman (promovenda Vrije Universiteit Amsterdam faculteit der Rechtsgeleerdheid). Er nemen 65 NOB-leden deel.

29 Voor de eerste keer vindt een JOB-borrel plaats in Eindhoven.

30 Annual meeting van de CFE. De NOB-vertegenwoordigers in de CFE zijn: mr. H. Koller (Vice-President),

mr. D.G. Barmantlo (Professional Affairs Committee en General Assembly) mr. F.H.J. Sobels (General Assembly en Council), mr. D.S. Smit (Fiscal Committee, direct taxes) en mr. T.H. Scheer (Fiscal Committee, indirect taxes).

30 De bundel over het jaarcongres 2011 verschijnt, met daarin de verslagen van de negen break out sessies. De titel van het congres (en van de bundel) is: 'De fiscale slagkracht van Nederland'.

OKTOBER

4 Rondetafelbijeenkomst van de sectie Formeel Belastingrecht. Thema: 'De toekomst van de cassatierechtspraak in belastingzaken'. Dagvoorzitter is mr. P.J. van Amersfoort. Overige inleiders zijn prof. dr. M.W.C. Feteris, mr. J.J.M. Hertoghs en mr. J.A.R. van Eijsden. Er zijn twintig deelnemers en vier gasten aanwezig.

5 Bespreking tussen de Commissie IFZ en het ministerie van Financiën. Op de agenda staan onder meer de volgende punten:

- follow-up inzake internationale aspecten en impact van de Fiscale Agenda/Belastingplan 2012;
- follow-up Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011 en de Fiscale Conferentie 'Belastingverdragen' die plaatsvond op 26 en 27 mei 2011;
- het Verdrag Nederland-Japan en andere lopende onderhandelingen.

6 JOB-lezing in Rotterdam 'De renteaftrekbeperkingsmaatregelen in het Belastingplan 2012' door mw. dr. C.L. van Lindonk.

7 De Commissie Wetsvoorstellen stuurt haar uitgebreide commentaar op de wetsvoorstellen 'Belastingplan 2012', 'Geefwet en op ANBI's en andere maatschappelijke organisaties gericht voor-

stellen' en 'Overige Fiscale Maatregelen 2012' naar de Vaste Commissie voor Financiën van de Tweede Kamer. De toon van het commentaar is kritisch, in het bijzonder wat betreft de voorstellen over de aftrekbaarheid van overnamerente, de objectvrijstelling vaste inrichting en de Geefwet.

7 De Commissie Wetsvoorstellen stelt een aantal vragen over de Nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel tot goedkeuring van het belastingverdrag tussen Nederland en Japan.

12 De sectie Loonbelasting en Sociale Verzekeringen organiseert in het kader van het Programma Permanente Educatie in Slot Zeist te Zeist het seminar 'Horizontaal toezicht in de loonheffingen'. Inleiders zijn R.J. Veldhuizen RE RA (landelijk vaktechnisch coördinator Controle/Horizontaal Toezicht MGO/ZGO Belastingdienst/landelijk kantoor Belastingregio's) en drs. E. van Lienen (Senior Tax Manager bij HR Services van een van de grote advieskantoren). Het aantal deelnemers bedraagt 44.

13 In de nieuwsbrief *Exposé.net* roept het bestuur jonge leden op terug te gaan naar hun middelbare school om daar voorlichting te geven over hun werk als belastingadviseur. Doel is scholieren die in hun examenjaar zitten voor het vak te interesseren. Aspirant-leden krijgen daarvoor één dagdeel in het kader van de Beroepsopleiding. Ook oudere NOB-leden maken van de gelegenheid gebruik voorlichting over het vak belastingadviseur te geven op de school van hun kinderen.

28 De Commissie Wetsvoorstellen geeft haar commentaar op de Nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel 'Belastingplan 2012' en het wetsvoorstel 'Overige fiscale maatregelen

2012', alsmede op de eerste en derde Nota van wijziging.

NOVEMBER

1 Een NOB-delegatie bespreekt op het ministerie van Financiën met Peter Veld en Theo Poolen – resp. directeur-generaal en plaatsvervangend directeur-generaal van de Belastingdienst – de resultaten van het onderzoek dat de NOB begin 2011 liet uitvoeren naar het functioneren van de Belastingdienst. Een belangrijke uitkomst is de 'matige' tot 'slechte' bereikbaarheid van de Belastingdienst. Voorzitter Henk Koller toont zich na het gesprek tevreden over het resultaat. 'We gaan het onderzoek in elk geval nog een keer herhalen, waarbij we goed zullen letten op de ervaringen met horizontaal toezicht. En natuurlijk houden we ook in de gaten of op voor ons belangrijke punten verbeteringen zichtbaar zijn. Dat geldt zeker voor de bereikbaarheid, waarvan de Belastingdienst heeft gezegd "er aan te gaan werken".'

1 Voor de tweede keer in 2011 vindt de workshop 'Overtuigen en beïnvloeden als belastingadviseur' plaats. Workshopleider is opnieuw trainer/coach Pacelle van Goethem.

3 EN 4 De sectie Europees Fiscaal Recht organiseert voor de vierde keer een rondetafelbijeenkomst in Slot Zeist te Zeist. Het thema is: 'Ontwikkelingen EU-recht; CCCTB'.

4 Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op de 'Concept Uitvoeringsregeling AWR inzake commerciële activiteiten van ANBI's'.

4 Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op de Ontwerp Algemene Maatregel van Bestuur ten behoeve van de Research en Development Aftrek, zoals voorgesteld in de

eerste Nota van wijziging bij het wetsvoorstel Belastingplan 2012.

7 Bijeenkomst van de werkgroep onder leiding van bestuurslid Valentijn van Noorle Jansen die alle activiteiten van de NOB op het gebied van SBR coördineert. De werkgroep bestaat verder uit Mariëtte Turkenburg (SBR Beraad), Stefan Nijessen (SBR Platform, Expertgroep Gegevens, Expertgroep Processen en Techniek), Ellen Schouten (Expertgroep Marketing & Communicatie), Rob Houweling/Eugène Heijnen (SBR koepeloverleg), Arnold Vredenburg (Digicom + overleg) en Niels Boef (Stichting XBRL-NL).

9 Een NOB-delegatie overlegt met staatssecretaris Weekers over het Nederlandse vestigingsklimaat. Uitkomst is onder meer dat de NOB betrokken wordt bij de Bosal-reparatie en de wetsaanpassingen over de verschillende renteaftrekbepalingen. De NOB verklaart zich bereid hiervoor kennis en praktijkervaring in te brengen.

10 In het kader van het Programma Permanente Educatie vindt een doorclick plaats van de op 20 en 21 mei 2010 gehouden Fiscale Conferentie 'Plaats van dienst'. Locatie: Slot Zeist te Zeist. Centraal staan twee thema's: 'Afnemen van prestatie' en 'Werkelijk gebruik met 3e landen'. Inleiders zijn mr. A. Vroon, mr. dr. G.J. van Norden, mw. mr. T.G. Perié en drs. A.H. Bomer. Het aantal deelnemers is 46.

11 Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op de 'Ontwerp Algemene Maatregel van Bestuur 30%-regeling'.

11 Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op de wetsvoorstellen 'Vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht' en 'Aanpassing van de wetgeving

aan en invoering van de Wet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht (Invoeringswet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht)'.

14 Commentaar van de Commissie Wetsvoorstellen op de 'Wet verhoging pensioenleeftijd, extra verhoging AOW en flexibilisering ingangsdatum AOW'.

17 Voor de eerste keer een JOB-lezing in Eindhoven. Titel: 'De liquidatieverliesregeling in de deelnemingsvrijstelling'. Inleider is mr. W.C.M. Martens.

18 EN 19 Training 'Procesvoering voor NOB-leden' in Bilderberg Hotel Klein Zwitserland te Heesum. Als docenten treden op mr. F.R. Herreveld, drs. H.F. Palm, mr. Th. Groeneveld en mr. D.G. Barmantlo. Het is een klassieker uit het SOB-repertoire. De training is bedoeld voor ervaren adviseurs die incidenteel een procedure voeren.

21 Niels Boef van de NOB-werkgroep SBR houdt een voordracht op de voorlichtingsbijeenkomst SBR op de Vrije Universiteit te Amsterdam. De belangrijkste boodschap is dat de verplichtstelling van SBR voor de aangifte Vpb/IB per 1 januari 2013 noodzaakt tot het nemen van strategische beslissingen in 2012.

22 Overleg van de Commissie IFZ met Financiën over de Belastingregeling voor het Koninkrijk (BRK).

23 De sectie Bedrijfsfiscalisten organiseert de bekende combinatie van bedrijfsbezoek en ledenbijeenkomst. Locatie: Nike European Headquarters te Hilversum. Het onderwerp van de middag is 'Interne reorganisaties: waardevraagstukken, tax accounting en de praktijk'.

24 JOB-lezing in Amsterdam. Thema: 'Belastingplan 2012; de fiscale behandeling van rente in de vennootschapsbelasting'. Inleider is prof. dr. O.C.R. Marres.

24 In Café Gruter te Amsterdam vindt de finale 'Beste debater 2010-2011' plaats. Winnaar wordt Angelo Spadaro (VMW Taxand).

24 De Commissie Wetsvoorstellen geeft aan verheugd te zijn dat de staatssecretaris van Financiën het voorstel van de Orde heeft overgenomen om de aftrek van overnamerente te beperken op basis van een transactiegebonden aanpak.

29 In opdracht van het ministerie van Financiën doet een commissie onder voorzitterschap van prof. dr. Leo Stevens onderzoek naar de effectiviteit en efficiency van horizontaal toezicht. Eelco van der Enden en Arjo van Eijdsen nemen namens de NOB deel aan de rondetafelbijeenkomst die deze commissie organiseert met fiscaal dienstverleners. De Commissie Beroepszaken stelt in samenspraak met het bestuur van de sectie Tax Assurance voor de commissie een 'position paper' op.

29 De CFE organiseert in Brussel de jaarlijkse Professional Affairs Conference. Thema deze keer is 'New regulatory trends for tax advisers – necessary or not?' Eén van de inleiders is belastingadviseur Dick Barmantlo, voorzitter van de sectie Formeel Belastingrecht van de NOB.

DECEMBER

1 In het kader van het Programma Permanente Educatie organiseert de sectie Formeel Belastingrecht samen met de Nederlandse Vereniging van Advocaten-Belastingkundigen (NVAB)

het seminar 'Omkering van bewijslast'. Locatie: Industriële Grote Club te Amsterdam. Als inleiders treden op mr. D.G. Barmantlo, mr. M.J. van Dieren (beiden belastingadviseur), prof. mr. G.J.M.E. de Bont (advocaat-belastingkundige en hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam), mr. R. Moolenburgh (Belastingdienst) en mr. M. Muller (advocaat-belastingkundige).

8 De Commissie Beroepszaken formuleert een standpunt over de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de belastingadviseur. Het NOB-bestuur neemt het standpunt over.

8 JOB-lezing in Rotterdam. Titel: 'Fiscale eenheid: enige Capita Selecta'. Inleider is mr. drs. P.H.M. Simonis.

9 De Commissie Wetsvoorstellen geeft aan dat zij aanzienlijke bezwaren heeft tegen het wetsvoorstel 'Wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en de Wet griffierechten burgerlijke zaken in verband met de invoering van kostendekkende griffierechten'.

12 Wegens grote belangstelling vindt voor de derde keer in 2011 de PE-training 'Snel lezen' plaats. Trainer is weer Mark Tigchelaar.

13 EN 20 De SOB organiseert twee extra Algemene Introducties in de Beroepsopleiding Belastingadviseurs, wat het totaal voor 2011 op twaalf brengt. Het aantal aspirant-leden is in 2011 groter dan in voorgaande jaren.

Een wetscommentaar met een verrassende uitkomst

14

‘Leuker kunnen we het niet maken, maar wel moeilijker!’ Met deze variant op de overbekende slogan van de Belastingdienst opende het op 7 oktober 2011 gepubliceerde NOB-commentaar op het Belastingplan 2012. Sicco Faber was als lid van de Commissie Wetsvoorstellen actief betrokken bij het opstellen van de reactie op het voorstel om de aftrekbaarheid van overnamerente te beperken (artikel 15 ad Wet Vpb). Een toevallig contact met premier Rutte leidde tot een verrassende uitkomst.

‘In juni 2011 was er een eerste consultatieronde over de belastingmaatregelen die Financiën in 2012 wilde gaan invoeren. Een kleine afvaardiging van de NOB kreeg – uiteraard onder de verplichting van strikte geheimhouding – inzage in de conceptwetteksten over de aftrekbeperking van overnamerente en de objectvrijstelling. De plannen voor de beperking van overnamerente sprongen er meteen uit. De regeling die daarvoor werd voorgesteld was erg ingewikkeld en schoot te ver door, waardoor ook conservatief gefinancierde overnames werden getroffen.

Bovendien bevatte het voorstel een verkapte Bosalreparatie. En niet in de laatste plaats schoot het tekort op het punt van de rechtszekerheid, want je kon vooraf niet berekenen hoeveel rente je in latere jaren zou mogen aftrekken.’

BEGRIP

‘We hebben in het gesprek met een aantal wetgevingsambtena-

ren op deze nadelen gewezen. We beseften dat er een politieke wens was om excessieve schuld-financiering bij overnames tegen te gaan, maar voor de NOB zijn de keuzes die de politiek maakt een gegeven. Daar bemoeien we ons dus niet mee. We reageren wel als wetsvoorstellen onnodig ingewikkeld zijn, tot rechtsonzekerheid leiden of als er met hagel geschoten wordt waar een gericht schot voldoende is.’

BUITENLANDSE VERLIEZEN

‘Eenzelfde soort bezwaar als tegen de beperking van de overnamerente hadden we tegen een ander belangrijk Vpb-onderdeel van het Belastingplan: het schrappen van de aftrek van buitenlandse ondernemingsverliezen. Ook die regeling was veel te ingewikkeld: wel vier pagina’s wettekst en dat om één aftrekpost te schrappen! Toegegeven, er moest ook worden geregeld dat het verlies nog wel kon worden afgetrokken als de buitenlandse onderneming wordt

gestaakt en dan moet je voorkomen dat daar geen misbruik van gemaakt wordt – maar vier bladzijden tekst in kleine druk? Dat had naar mijn mening ook in een halve pagina wettekst gekund, bijvoorbeeld door in de bestaande belastingvrijstellingmethode de inhaalregeling direct toe te passen in het jaar waarin het verlies wordt geleden. Door in dat jaar forfaitair een bedrag bij de winst te tellen dat gelijk is aan het vaste-inrichtingverlies had je op een eenvoudige wijze bereikt dat die verliezen niet meer aftrekbaar zijn.’

TECHNISCHE BRIEFING

‘Toen in september de definitieve wetsvoorstellen verschenen was de regeling van de overnamerente wel iets versoepeld, maar aan onze principiële bezwaren was op geen enkele wijze tegemoet gekomen. De NOB was uitgenodigd voor een technische briefing op het ministerie van Financiën een week na het verschijnen van het Belastingplan. Bij die gelegenheid hebben we onze bezwaren tegen de complexiteit, de *overkill* en de verkapte Bosalmaatregel herhaald, maar we kregen te horen dat men zich terdege bewust was van die aspecten en dat we ons maar tot de politiek moesten wenden als we vonden dat het anders moest.’

DINER

'Nu wilde het toeval dat ik een week later aanwezig was bij een diner waar Mark Rutte te gast was. We zaten aan dezelfde tafel en toen de gelegenheid zich voordeed sprak ik hem aan. Hij luisterde aandachtig naar wat ik over het Belastingplan te zeggen had en zei toen: "Dat klinkt serieus. Heb je een kaartje?" De volgende ochtend belde staatssecretaris Weekers al. Hij begreep heel snel waar de schoen wrong, en hij nodigde me uit voor een gesprek op het ministerie een week later. In het NOB-commentaar op het Belastingplan dat enkele dagen na dit telefoongesprek werd verstuurd deden we ook een voorstel voor een andere aanpak van de overnamerente.'

STAATSSECRETARIS

'Samen met Simon Strik – de voorzitter van de Commissie Wetsvoorstellen – ben ik bij de staatssecretaris op bezoek geweest. Die heeft daarna het NOB-alternatief laten doorrekenen op de financiële effecten en de Tweede Kamer laten weten dat hij bereid was om – als de Kamer daaraan de voorkeur zou geven – in te stemmen met dit alternatief. Uiteindelijk is via een Nota van wijziging de door de NOB bepleite transactiegebonden aanpak overgenomen.'

POSITIE NOB

'In de contacten met de staatssecretaris hebben we ook nog eens de positie van de Commissie Wetsvoorstellen verduidelijkt. In de financiële pers wordt de NOB altijd weggezet als een

"lobbyclub". We hebben gezegd dat de NOB natuurlijk de belangen van haar leden behartigt, maar dat bij de wetstechnische commentaren van de Commissie Wetsvoorstellen de kwaliteitsnorm leidend is. Niet alleen burgers en bedrijven, maar ook wij als adviseurs hebben belang bij een kwalitatief goede, niet onnodig ingewikkelde en vooral goed uitvoerbare wetgeving.'

UITLEGGEN

'Wetten, dus ook fiscale wetten, moeten *streetwise* zijn. Ze moeten een bepaalde logica hebben en je moet ze altijd kunnen uitleggen – vooral ook aan buitenlandse bedrijven die in Nederland willen investeren of hier al een dochtermaatschappij hebben. Bij te complexe regels lukt dat niet. De deelnemingsvrijstelling uit "Werken aan Winst" in 2007 was daarvan een typisch voorbeeld. Als je die regeling aan een buitenlandse multinational had uitgelegd viel er een lange stilte. Je hoorde ze denken: die Hollanders zijn gek geworden! Gelukkig is die wetgevende dwaling inmiddels hersteld.'

TEKENTAFELFASE

'We zouden graag al in de tekentafelfase willen meedenken over nieuwe wetsvoorstellen. Vanuit onze praktijkervaring kunnen we juist in dat stadium een nuttige inbreng hebben. De praktijk tot heden is echter dat we slechts bij hoge uitzondering een voorstel onder ogen krijgen voordat het bij de Tweede Kamer wordt ingediend. En dan is er eigenlijk geen ruimte meer

om nog ingrijpende aanpassingen te maken. Het overnemen van het NOB-alternatief voor de beperking van overnamerente was wat dat betreft uniek. De staatssecretaris heeft echter gelukkig onderkend dat de belangen van zijn ministerie en die van de NOB dezelfde zijn als het gaat om de kwaliteit van de wetgeving. Hij gaf aan dat hij ons voortaan in een eerder stadium bij het wetgevingsproces wil betrekken. Dat is een win-winsituatie voor beide partijen.'

GEEN LOBBYCLUB

'Aan de andere kant: we zijn geen lobbyclub die alleen opkomt voor de belangen van een bepaalde groep belastingplichtigen. Daarom moeten wij ons bij vroegtijdige consultatie wel het recht voorbehouden om na publicatie van het wetsvoorstel op de gebruikelijke manier commentaar en kritiek te kunnen leveren. Daar zal denk ik ook vanuit Financiën geen bezwaar tegen bestaan. Ook de wetgevingsambtenaren weten dat je een net ingediend wetsvoorstel kunt zien als een tekening die nadien ingekleurd wordt door de antwoorden van de staatssecretaris op de vragen van de beide Kamers en van de NOB. Bij dit vraag- en antwoordspel heeft de staatssecretaris de eindregie. Het is in deze fase van het wetgevingproces dat onze Commissie Wetsvoorstellen altijd actief was en is. Dan wordt de concrete toepassing van de wet verduidelijkt – wat bijdraagt aan de rechtszekerheid.'

Organisatie de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

16

BESTUUR

mr. H. Koller, voorzitter
portefeuille
Voorzittersoverleg beroeps-
organisaties
Public Relations/communicatie
Portefeuillehouder CFE
Executive Committee

mr. M.L.A. van Rij, *secretaris*
portefeuille
Bureau NOB
Commissie van Beoordeling
Jaarcongres
Tuchtrechtspraak
Beconoverleg Belastingdienst
Bestuurlijk Overleg Belasting-
dienst

mw. mr. L.D.L. Bles-Temme,
penningmeester
portefeuille
de Jonge Orde van Belasting-
adviseurs

Prof. mr. dr. P.G.H. Albert
portefeuille
Middelgrote en kleinere
kantoren
VHMF-congres

drs. H.C. Brouwer
portefeuille
Bedrijfsfiscalisten
Contacten VNO/NCW

mr. W.J.D. Gohres
portefeuille
Jaarcongres
Voorzitter Commissie
Beroepszaken

prof. dr. S.J.C. Hemels
portefeuille
Overleg met studenten-
verenigingen
Studentenvoorlichting

mr. J.V. van Noorle Jansen
portefeuille
Exposé
Standard Business Reporting
(SBR)
prof. dr. F. Sonneveldt
portefeuille
Voorzitter Stichting Opleiding
Belastingadviseurs

mr. B.R. Zoetmulder
portefeuille
Voorzitter Commissie Inter-
nationale Fiscale Zaken

COMMISSIE VAN BEOORDELING

mr. G. Bout, *voorzitter*
mw. mr. M. de Best
drs. A.C.J. Bosman
mr. B.J. Brouwer
mr. L.M. Geerse
drs. H.Th. Kuipers
mr. J.A. Mook
mr. M.L.A. van Rij

mw. mr. A. Piksen, *secretaris*

RAAD VAN TUCHT

mw. mr. M.Y.C. Poelmann,
voorzitter
mw. mr. L.F. Gerretsen-Visser,
plv. voorzitter
mw. mr. drs. M.M. Breij,
griffier
mw. mr. K.G. Scholten,
plv. griffier

NOB-leden
mr. W.E. van Asbeck
mr. drs. P.J.M. Bruin
mr. J.L. Davidson
mr. G.O.R. Doeve
mr. F.M.M. Duynstee
drs. G.J.M. Jacobs
mr. W.H.A. Kannekens
mr. W.R.M. Nan

RAAD VAN BEROEP

prof. dr. J.W. Zwemmer,
voorzitter
mr. C.B. Bavinck,
plv. voorzitter
mr. dr. M.R.T. Pauwels,
griffier

NOB-leden
mr. I. Damsté
mr. C.E.M. Estourgie
mr. M.V. Lambooij

Extern lid
mr. C.B. Bavinck

BESTUURCOMMISSIES

Commissie Bedrijfs- fiscalisten

drs. H.C. Brouwer, *voorzitter*
mw. drs. M.A.E. Cox
mr. D.G. van Hilten
drs. W.H. Peters

Commissie Beroepszaken

mr. W.J.D. Gohres, *voorzitter*
mr. D.G. Barmantlo
mr. F.G. Barnard
mr. F.T.M. Deurvorst
mr. M.A. de Kleer
drs. W.P.G. Kurvers
mr. H.P. Mulder
mr. M.P.M. van de Ven
mr. C.J.F. Warner

mw. mr. E. Schouten,
secretaris

Commissie Wetsvoorstellen

mr. drs. S.A.W.J. Strik,
voorzitter
mw. mr. M.C. Sturm,
secretaris wetgeving
mw. mr. B.E.M. den Boer,
secretaris wetsuitvoering
prof. mr. J.W. Bellingwout

mr. S.E. Faber
drs. M.J.A.M. van Gijlswijk
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
prof. dr. S.J.C. Hemels
mr. J.W.B. van Hooij
prof. dr. P. Kavelaars
mr. M.H.C. Ruijschop
mr. E.B. van der Stok
mr. drs. M.F. Sunderman
mr. R.H. de Vries

Commissie Internationale Fiscale Zaken

mr. B.R. Zoetmulder, *voorzitter*
mr. S.E. Faber
mr. W.H.A. Kannekens
mr. drs. J.H.D. Klink
drs. T.J. Noordermeer
mr. W.A. Paardekooper
mr. J.W. Rompen
mr. R.J. Selij
mr. E.B. van der Stok
mr. P. Willeme

mw. mr. M.E. Lukkien,
secretaris

Sectie estate planning

prof. dr. F. Sonneveldt,
voorzitter
mr. X.G.R. Auerbach
mr. J.M. Bom
mw. mr. N. Idsinga
mr. R.L.M.C. Janssen
mw. mr. T.N. Peters van
Neijenhof
mw. mr. S.A.M. de
Wijkerslooth-Lhoëst

mw. F.M. Richelle LLM,
secretaris

Sectie Europees Fiscaal Recht

drs. B.J. Kiekebeld, *voorzitter*
prof. mr. F.A. Engelen
mr. N. de Haan

mr. F.C. de Hosson
 prof. dr. H.T.P.M. van den Hurk
 drs. R.A. van der Jagt
 prof. dr. D.M. Weber

mr. D.S. Smit, *secretaris*

Sectie Formeel Belastingrecht

mr. D.G. Barmantlo, *voorzitter*
 mr. P.J. van Amersfoort
 mr. M.J. van Dieren
 mr. J.A.R. van Eijdsen
 mr. M. Hendriks
 mr. F.R. Herreveld
 mr. P. van Iersel
 mw. mr. W.E. Nent

mr. M. Arichi, *secretaris*

Sectie Loonbelasting en Sociale Verzekeringen

mr. J.D. Schouten, *voorzitter*
 mr. E.P.J. Dankkaart
 mr. M.L. Kawka
 mr. A.A.W. Langevoord
 mr. H.M.M. Prinsen
 mr. J.J.F. Stormmessand
 mr. R.H.R. Vliese
 mr. G.W.B. van Westen
 mw. mr. J.W.H. Nietveld, *secretaris*

Sectie Omzetbelasting-specialisten

prof. dr. H.W.M. van Kesteren, *voorzitter*
 mr. J.M. Benard
 mr. H. Hop
 mw. mr. T.G. Perié
 mr. J.P. van der Putten
 mr. T.H. Scheer
 mr. P.J.B.G. Schrijver
 mr. dr. W. de Wit

mr. J. Sanders, *secretaris*

Sectie Tax Assurance

mr. S. Kloosterhof, *voorzitter*
 mw. drs. M.A.E. Cox
 mr. E.M.E. van der Enden
 mr. J. van der Kemp
 drs. I. Lacroix
 mr. Th. Ostermann
 mr. M. Rabenort
 mw. drs. M.A.Th. Turkenburg

Sectie Transfer Pricing

drs. H.A. Vollebregt, *voorzitter*
 mr. J.K.H. van Dam
 drs. P.H.M. Flipsen
 mr. R. P.F.M. Hafkenscheid
 mr. M.J.M. Heijenrath
 mr. D.G. van Hilten
 mr. H.D. Oosterhoff
 mr. N.J.T. Rosmalen
 mr. R.A.M. Sinx
 mr. M. Temme

mw. drs. L.M. Sanders, *secretaris*

de Jonge Orde van Belastingadviseurs

mr. L.P. Woltring, *voorzitter*
 mr. R.F. Rietberg, *penningmeester*
 mr. G.C.F. van Gelder
 mr. N.P.A. van der Linden
 mr. H.R. Schaap

Commissie Vaktechniek JOB

mr. G.C.F. van Gelder, *voorzitter*
 mr. B. Cornelissen
 E.A. van Goor LLM
 N. Heijkoop MSc
 mr. G.G.M. Snoeks
 M.M.F.E. Verbaandert MSc
 mw. mr. A. Vermijs

mw. mr. A.R. Vis
 P.M. Werdmölder MSc

Activiteitencommissie JOB

mr. H.R. Schaap, *voorzitter*
 mr. R. van de Berg
 mw. I.S.W. Bellemakers LLM
 mr. S. Floris
 mw. Y.J.N. Philips MSc
 M. Prevooy LLM
 mw. mr. L. van de Reep
 mw. mr. J. Versantvoort

VERTEGENWOORDIGINGEN

Confédération Fiscale Européenne (CFE)

mr. H. Koller, *Vice-President*
 mr. D.G. Barmantlo, *Professional Affairs Committee en General Assembly*
 mr. F.H.J. Sobels, *General Assembly en Council*
 mr. D.S. Smit, *Fiscal Committee, direct taxes*
 mr. T.H. Scheer, *Fiscal Committee, indirect taxes*

Becon-overleg

drs. A.H.M. Vredenburg

Postacademisch Onderwijs Belastingwetenschap

mr. M.H.C. Ruijschop

Voorzitters/directeuren-overleg

mr. H. Koller
 mr. F.H.J. Sobels
 Participanten:
 de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants
 Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Nederlandse Orde van Advocaten
 de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Redactie Exposé

drs. H. Bergman
 mr. M.H.P. Bilars
 mr. L.P. van den Kommer
 mw. mr. M. Kopinsky
 mr. J.V. van Noorle Jansen

Bureau NOB

mr. F.H.J. Sobels, *directeur*
 Angelique van Streepen-van Woerden, *hoofd operationele zaken*
 mr. Ellen Schouten, *secretaris Commissie Beroepszaken*
 mr. Alexandra Piksen, *secretaris Commissie van Beoordeling, juridisch beleidsmedewerker*
 Sandra Schouten, *evenementencoördinator*
 Maurice Kramer, *administrateur*
 Simone de Laat-van Breemen, *financieel medewerker*
 Catelijne van Melle, *functioneel beheerder*
 Gwen Labots, *juridisch secretaresse*
 Nalan Baykal, *assistent hoofd operationele zaken*
 Julia Dondokha, *secretaresse ledenadministratie*
 Sandra Wolff, *office manager*

Postbus 2977
 1000 CZ Amsterdam
 Sarphatistraat 500
 1018 AV Amsterdam
 Telefoon 020 – 5141880
 Fax 020 – 5141889
 E-mail: nob@nob.net
 www.nob.net

Gijsbert Bout en Alexandra Piksen

Nieuwe samenwerkingsregels

In 2011 werden de regels voor samenwerking van NOB-leden met andere belastingadviseurs en met niet-belastingadviseurs aangepast. Een daarvoor ingestelde werkgroep concludeerde in februari dat zo'n aanpassing om verschillende redenen gewenst was, en kwam met voorstellen. Het bestuur nam die over en ook de Algemene Ledenvergadering ging op 15 juni akkoord. Gijsbert Bout (voorzitter van de werkgroep en van de Commissie van Beoordeling) en Alexandra Piksen (secretaris van de Commissie van Beoordeling) waren nauw betrokken bij het opstellen van de nieuwe regels.

Gijsbert Bout: 'We hebben de samenwerkingsregels aangepast omdat de ontwikkelingen daartoe aanleiding gaven. Samenwerkingsvormen worden steeds internationaler en ook complexer. Daarnaast speelde dat NOB-leden vaker dan voorheen samenwerken met andere beroepsgroepen dan die tot dan door de NOB erkend werden: onder meer accountants, advocaten en notarissen. Het gestel stelsel dat de NOB had zorgde in de praktijk voor te veel belemmeringen. Daarom hebben we een meer open systeem ingevoerd.'

ANDERE BELASTINGADVISEURS

Alexandra Piksen: 'Maar voor de samenwerking met andere belastingadviseurs gelden nog steeds bepaalde regels. Alle bij een kantoor werkzame partners-belastingadviseurs moeten in beginsel lid van de NOB zijn. "In beginsel", omdat in het geval dat ten minste driekwart van de partners-belastingadviseurs lid is van de NOB voor de samenwerking met een niet bij de NOB aangesloten belastingadviseur dispensatie kan worden verleend. Die belastingadviseur moet dan wel zijn ingeschreven in het FB-register van het Register Belastingadviseurs. Als beroepsvereniging van universitair opgeleide belastingadviseurs stellen we nu eenmaal bepaalde kwaliteitseisen. Maar dat is nog niet het hele verhaal. Wanneer een kantoor eenmaal een NOB-erkende belastingadviespraktijk is ontstaan ook de verplichting voor alle medewerkers die kwalifice-

ren om zich aan te melden voor het NOB-lidmaatschap.'

NIET-BELASTINGADVISEURS

Gijsbert Bout: 'Wat betreft de samenwerking met niet-belastingadviseurs: daarin zijn de NOB-leden in beginsel vrij. Maar er gelden wel twee strikte voorwaarden. De eerste is dat de samenwerking niet in strijd mag zijn met de eer en waardigheid van het beroep. Dat is een traditionele NOB-eis, maar die is nog onverkort van kracht. Sterker: het belang daarvan is groter dan ooit. De tweede voorwaarde is dat NOB-leden hun beroep in vrijheid en onafhankelijkheid kunnen uitoefenen. Ongeacht met wie men samenwerkt moet de belastingadviseur eigen baas zijn in de beroepsuitoefening. Dat wordt gewaarborgd doordat de leden van het samenwerkingsverband het statuut van onafhankelijkheid van de NOB erkennen en zich daaraan conformeren.'

TOETSEN

Alexandra Piksen: 'Als een verzoek tot erkenning wordt ingediend wordt getoetst of voldaan wordt aan de geldende samenwerkingsregels. Ook na de erkenning blijven we dat volgen, bijvoorbeeld op het moment dat zich veranderingen voordoen. Bij de aanmelding moeten alle partners die geen belastingadviseur zijn een vragenformulier invullen. Vertrekken er partners of komen er nieuwe bij dan zijn dat opnieuw toetsingsmomenten. Zo houden we goed in de gaten of een samenwerkingsverband nog voldoet aan de voorwaarden.'

VERANDERINGEN

Gijsbert Bout: 'Ons vak ontwikkelt zich voortdurend, mede onder invloed van externe veranderingen. Ik denk dan ook dat we onze statuten en ons Reglement Beroepsuitoefening de komende jaren nog wel vaker zullen moeten aanpassen. We moeten steeds blijven toetsen of die nog wel goed aansluiten bij de veranderende maatschappelijke en economische werkelijkheid waarin we opereren. In elk geval is duidelijk dat de NOB niet meer alleen bestaat uit belastingadviseurs in de traditionele betekenis van het woord. Die vormen nog wel een ruime meerderheid, maar er is toch ook een groeiend aantal professionals dat zich op nieuwe onderdelen van ons vakgebied begeeft – zoals tax assurance en transfer pricing.'

LIDMAATSCHAP

Alexandra Piksen: 'Om over die gebieden te kunnen adviseren is een vooropleiding fiscaal recht of fiscale economie – de basis van ons huidige toelatingsbeleid – niet in alle gevallen de enig mogelijke. We moeten bepalen hoe we daarop reageren. Daarom is het goed dat we nog eens kritisch naar de lidmaatschapseisen kijken. Daarvoor hebben we net als bij de samenwerkingsregels een werkgroep ingesteld. Die komt in de loop van 2012 met een voorstel aan het bestuur.'

Ledental 1970-2011

Datum	Totaal	Aanwas	Vermindering	Saldo
1-1-1970	119	22	3	19
1-1-1971	138	25	5	20
1-1-1972	158	15	4	11
1-1-1973	169	23	1	22
1-1-1974	191	35	7	28
1-1-1975	219	26	5	21
1-1-1976	240	19	10	9
1-1-1977	249	51	6	45
1-1-1978	294	32	11	21
1-1-1979	315	38	12	26
1-1-1980	341	65	10	55
1-1-1981	396	57	9	48
1-1-1982	444	76	9	67
1-1-1983	511	102	13	89
1-1-1984	600	100	20	80
1-1-1985	680	96	26	70
1-1-1986	750	161	28	133
1-1-1987	883	175	25	150
1-1-1988	1.033	206	24	182
1-1-1989	1.215	101	36	65
1-1-1990	1.280	239	41	198
1-1-1991	1.478	341	87	254
1-1-1992	1.732	231	83	148
1-1-1993	1.880	287	147	140
1-1-1994	2.020	241	179	62
1-1-1995	2.082	280	159	121
1-1-1996	2.203	359	187	172
1-1-1997	2.375	370	121	249
1-1-1998	2.624	477	198	279
1-1-1999	2.903	265	138	127
1-1-2000	3.030	377	123	254
1-1-2001	3.284	448	197	251
1-1-2002	3.535	394	181	213
1-1-2003	3.748	406	253	153
1-1-2004	3.901	274	153	121
1-1-2005	4.022	299	296	3
1-1-2006	4.025	332	249	83
1-1-2007	4.108	357	217	140
1-1-2008	4.248	365	196	169
1-1-2009	4.417	342	230	112
1-1-2010	4.529	367	225	142
1-1-2011	4.671	365	231	134
1-1-2012	4.805			
Aantal gewone leden	3.162			
Aantal aspirant-leden	976			
Aantal bedrijfsfiscalisten*	566			
Aantal buitengewone leden	101			
Totaal	4.805			

* Het gaat hier om bedrijfsfiscalisten die gewoon lid zijn.

Verdeling mannen en vrouwen per 1 januari 2012	Mannen	Vrouwen	Totaal
Gewoon lid	2.405	757	3.162
Aspirant-lid	566	410	976
Bedrijfsfiscalist	423	143	566
Buitengewoon lid	98	3	101
Totaal			4.805

Gewone NOB-leden naar leeftijd per 1 januari 2012	< 35	35-45	46-65	> 65	Totaal
Gewoon lid	1.510	1.010	641	1	3.162

NOB-leden per kantoor (≥10) per 1 januari 2012	Gewoon	Aspirant	Totaal
PwC	409	223	632
Deloitte	403	130	533
Ernst & Young	319	139	458
KPMG Meijburg & Co	240	80	320
Loyens & Loeff	150	66	216
BDO Belastingadviseurs	166	45	211
Mazars	67	19	86
Accon AVM Adviseurs & Accountants	60	26	86
Baker Tilly Berk	57	10	67
Baker & McKenzie	32	17	49
Witlox Van den Boomen Belastingadviseurs B.V.	35	8	43
Grant Thornton	28	13	41
RSM Nieve Lancée Kooij	24	15	39
Meeuwssen Ten Hoopen	28	4	32
VMW Taxand	20	10	30
PKF Wallast	22	6	28
Koenen en Co Belastingadviseurs	20	3	23
KroeseWevers	18	4	22
Pereira BV	15	7	22
Wesselman Accountants Belastingadviseurs	19	3	22
RSM Wehrens, Mennen & de Vries Bel.adv. N.V.	17	2	19
Greenberg Traurig	15	4	19
HLB Schippers	15	2	17
Crop Belastingadviseurs	15	1	16
Baat Accountants & Fiscalisten	12	2	14
HLB Van Daal & Partners N.V.	12	2	14
Allen & Overy	9	4	13
Crowe Horwath	10	3	13
Sajet Telting & Partners BV	7	6	13
Taxperience N.V.	12	1	13
Otterspeer, Haasnoot & Partners	12	1	13
Horlings Accountants en Belastingadviseurs	11	1	12
Visser & Visser Belastingadviseurs B.V.	9	2	11
FoedererDFK Accountants & Consultants	8	3	11
Wolfsbergen & Osnabrug Belastingadviseurs Acc.	10	1	11
Clifford Chance LLP	8	2	10
De Keijzer Nipius & Co Belastingadviseurs BV	7	3	10
Overige kantoren			949
Bedrijfsfiscalisten			566
Buitengewone leden			101
Totaal			4.805

NOB-leden per plaats per 1 januari 2012	Gewoon lid	Aspirant-lid	Bedrijfsfisc.*	Totaal
Amsterdam	785	312	134	1.231
Rotterdam	446	174	31	651
Eindhoven	200	67	12	279
Amstelveen	164	60	8	232
Den Haag	129	39	53	221
Utrecht	86	47	32	165
Breda	73	23	8	104
Arnhem	67	22	6	95
Zwolle	55	10	3	68
Maastricht	53	10	3	66
Alkmaar	45	17	0	62
Den Bosch	39	6	9	54
Capelle aan den IJssel	32	6	6	44
Groningen	32	10	1	43
Tilburg	31	7	1	39
Leiden	19	2	14	35
Haarlem	25	9	0	34
Enschede	29	3	0	32
Schiphol	16	2	14	32
Amersfoort	18	2	7	27
Nijmegen	22	5	0	27
Waalre	24	3	0	27
Hoofddorp	3	2	21	26
Leeuwarden	18	7	1	26
Venlo	19	3	4	26
Weert	18	4	1	23
Almere	7	0	12	19
Helmond	15	3	1	19
Roermond	16	3	0	19
Gouda	10	6	2	18
Delft	13	2	2	17
Heerlen	10	1	6	17
Hilversum	9	1	7	17
Alphen aan den Rijn	9	4	3	16
Hengelo	13	3	0	16
Zeist	4	1	10	15
Doetinchem	11	2	1	14
Naaldwijk	14	0	0	14
Woerden	9	4	1	14
Dordrecht	6	2	5	13
Oosterbeek	9	3	0	12
Roosendaal	9	3	0	12
Assen	9	2	0	11
De Meern	9	2	0	11
Diemen	0	0	11	11
Emmen	9	1	0	10
Middelburg	4	4	2	10
Rijswijk	5	0	5	10
Overige plaatsen				593
Buitengewone leden				101
Subtotaal				4.678
Bedrijfsfiscalisten overige plaatsen				127
Totaal				4.805

* Het gaat hier om bedrijfsfiscalisten die gewoon lid zijn.

JOB en middelgrote/kleinere **kantoren**

Laura Bles-Temme

Sinds 1 januari 2011 maken als gevolg van een statutenwijziging alle aspirant- en gewone leden van de NOB die voldoen aan de criteria – korter dan vijf jaar ingeschreven en nog geen 35 jaar – automatisch onderdeel uit van de Jonge Orde van Belastingadviseurs. Daarmee steeg het ledental van de JOB van iets over de 1000 naar bijna 1400. NOB-bestuurslid en penningmeester Laura Bles-Temme heeft de JOB in haar portefeuille. Tot september 2011 beheerde ze ook de portefeuille middelgrote en kleinere kantoren.

'De statutenwijziging is bedoeld om de JOB krachtiger te maken en daardoor de kwaliteit van de beroepsuitoefening van de jonge leden te bevorderen. Het NOB-bestuur vindt een grote en goed functionerende JOB heel belangrijk en wil daaraan op allerlei manieren bijdragen. Door het automatische lidmaatschap krijgen de vele activiteiten die jaarlijks plaatsvinden een groter bereik en een breder draagvlak. Ook de kantoren helpen daarbij: die benadrukken expliciet het nut van de JOB tegenover hun jonge medewerkers.'

NUTTIG EN AANGENAAM

'Aan het doel van de JOB is niets veranderd. Dat is nog steeds om jonge fiscalisten van verschillende kantoren op een ongedwongen manier in staat te stellen beroepservaringen uit te wisselen. Daarvoor wordt al vanaf het begin in 1998 een mix van borrels, vaktechnische lezingen, een debattoernooi, sportwedstrijden en een aantal kleinere evenementen gebruikt. Die typische combinatie van het nuttige met het aangename is ook in 2011 gewoon voortgezet, maar nu dus voor een bredere groep.'

ACTIVITEITEN

'Het JOB-jaar begon goed met een spetterend feest in Amsterdam op 18 februari. De verschillende vaktechnische lezingen trokken veel belangstelling – zowel in Amsterdam als in Rotterdam. Inleider is bijna altijd een fiscalist van naam uit de adviespraktijk, de overheid of de wetenschap; een enkele keer iemand uit de politiek of het

openbaar bestuur. Op 28 april vond voor het eerst een gecombineerde borrel plaats van JOB, Jonge Balie en Jonge Kandidaat-Notarissen. Dat was een groot succes. Verder waren er natuurlijk de maandelijkse JOB-borrels in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Eindhoven. De opkomst daar varieerde: de ene keer goed, de andere keer matig. Met een actievere "marketing" proberen we daar verbetering in te brengen. Er zijn dit jaar ook bewust meer activiteiten in het zuiden van het land georganiseerd. Voorbeelden zijn de vijftig kaarten die PwC beschikbaar stelde voor de wedstrijd van het Nederlands elftal tegen San Marino in het Philipsstadion op 2 september en de eerste JOB-lezing in Eindhoven op 17 november.'

NIEUW BESTUUR

'Formeel is de JOB een commissie van de NOB. JOB-bestuursleden worden voor maximaal twee jaar benoemd. We streven ernaar dat het bestuur een goede afspiegeling vormt van de verschillende kantoren binnen de NOB. In 2011 was er een bestuurswisseling. Ook trad een nieuwe voorzitter aan: Lucas Woltring volgde Martella Blaak op. Met het nieuwe bestuur werken we onder meer aan een beleidsplan voor de middellange termijn en ook aan een jaarplanning, zodat eerder duidelijk is wanneer en waar welke evenementen zullen plaatsvinden.'

KLEINERE KANTOREN

'Een groot deel van 2011 had ik als bestuurslid ook de middel-

grote en kleinere kantoren in mijn portefeuille. Uit de vele contacten met die groep kwam naar voren dat men het daar op prijs zou stellen als de NOB wat vaker een speciaal voor hen bestemd evenement zou organiseren. Dat bracht me op het idee van een DGA-studiedag. Kleinere en middelgrote kantoren hebben nu eenmaal relatief veel DGA's als cliënt. We hebben hoogleraar Edwin Heithuis gevraagd om dagvoorzitter te zijn en samen met ons het programma op te stellen. De studiedag vond uiteindelijk op 18 januari 2012 plaats. Met succes: er waren honderddertig enthousiaste deelnemers – mede dankzij een wervend slotoptreden van Leo Stevens over horizontaal toezicht. Ik ga er vanuit dat dit het begin van een mooie traditie is.'

Voorlichting geven aan scholieren

Ook in 2011 gaf weer een aantal jonge NOB-leden voorlichting over het vak belastingadviseur aan middelbare scholieren. In de meeste gevallen doen ze dat op de middelbare school die ze zelf bezocht hebben. Drie van hen vertellen hoe het verliep.

KRISTEL VAN DOLEWEERD ging terug naar het Erfgooiers College in Huizen, waar ze zelf in 2006 eindexamen deed. 'Mijn groep bestond uit zo'n dertig leerlingen uit klas vier tot en met zes vwo. Ze kwamen op vrijwillige basis; het ging om een tussenuur. Ik had mijn verhaal goed voorbereid, mede aan de hand van de NOB-powerpoint-presentatie. De filmpjes heb ik tijdens het lesuur niet gebruikt; daarvoor was geen tijd. Maar na afloop hebben wel acht leerlingen me per e-mail gevraagd of ik ze de filmpjes alsnog wilde sturen. Dat heb ik uiteraard gedaan. 'In het uur heb ik een korte casus behandeld, afkomstig uit mijn eigen eerste fiscale vak aan de universiteit. Het ging over vennootschapsbelasting, met een moeder-bv, dochters en

dividendstromen. Heel eenvoudig allemaal, maar de leerlingen vonden het boeiend. Daarover hadden ze op school nog nooit iets gehoord. Dat was wel een feit: van belastingen wisten ze heel weinig, behalve een enkeling van wie de ouders een fiscaal vak hadden. 'Ik vond het heel leuk om te doen en ik geloof dat het ook voor de leerlingen een aangenaam en leerzaam uur was.' *Kristel van Doleweerd werkt bij Deloitte in Amsterdam in de Business Tax-praktijk.*

STEPHAN HUISMAN trad op tijdens een beroepenvoorlichtingsavond in Nijmegen. 'Ik heb twee maal voor een groep bovenbouw atheneum/havo gestaan, zo'n vijftientig leerlingen per groep. Het was dus in mijn geval geen terugkeer

naar de eigen middelbare school. Die voorlichtingsavond werd al voor de tiende keer gehouden. De partner voor wie ik werk op kantoor had er een paar jaar achter elkaar een verhaal over het vak belastingadviseur gehouden; hij had me gevraagd het van hem over te nemen. Zijn ervaring was dat de opkomst matig was. Misschien, dacht hij, lag dat aan het woord "belastingadviseur". Ik heb toen besloten daar "fiscaal jurist" en "fiscaal econoom" van te maken. Of die verandering de hoge opkomst verklaart weet ik niet, maar in elk geval had ik twee keer een volle klas. 'Ik heb ruim gebruik gemaakt van het beschikbare NOB-materiaal. Van de filmpjes heb ik er twee vertoond – die over de bedrijfsfiscalist bij TomTom en die over de adviseur erf- en

schenkbelasting – en ik heb ook gewerkt met de powerpointpresentatie. Verder biedt de website www.ikwilbelastingadviseurworden.nl heel bruikbare aanknopingspunten.

‘De leerlingen waren geïnteresseerd in mijn verhaal. Meer dan een vage notie over wat het vak inhoudt hadden ze niet. Dat er een wetboek bij komt kijken en dat je cliënten hebt voor wie je werkt – dat was allemaal nieuw. Maar ik heb denk ik goed kunnen overbrengen wat een belastingadviseur doet.’

Stephan Huisman werkt in de algemene praktijk bij Crowe Horwath in Nijmegen en Rotterdam, met de nadruk op estate planning.

SABINA KOCZEWSKA gaf voorlichting op het Carmelcollege in

Emmen, waar ze in 2001 eind-examen deed. ‘Ik heb contact gelegd met mijn vroegere leraar economie, die nog op de school werkte. Hij kende me nog en was meteen enthousiast voor het idee. Er werd een lesuur economie gereserveerd, waar een groep van dertig leerlingen uit de zesde klas atheneum aanwezig was. Een poging om ook vijfdeklassers te interesseren was jammer genoeg niet gelukt.

‘Mijn leerlingen hadden een nogal stoffig beeld van ons vak. Werken met wetboeken – dat was in hun ogen niet erg spannend. Dat je bij allerlei ondernemingen over de vloer komt en daar boeiende mensen ontmoet – dat was helemaal nieuw voor ze. Uiteraard heb ik het nodige over mijn eigen ervaringen ver-

teld. Daarnaast heb ik op één na alle filmpjes van de NOB laten zien. Ik denk dat ze na afloop beslist een realistischer idee hadden over wat belastingadviseurs doen en niet doen. Dat gaf me een goed gevoel. ‘Wel is het denk ik goed om eerder te beginnen met de voorlichting. Ik stond in februari voor een groep eindexamenleerlingen. De meesten daarvan hadden al gekozen welke studie ze zouden gaan doen. Voor zover dat rechten was had niemand belangstelling voor fiscaal recht. Misschien is het daarom effectiever om al in de vijfde klas iets over ons vak te vertellen.’

Sabina Koczevska werkt bij KPMG Meijburg & Co in Amstelveen in de btw-praktijk.

Raad van Tucht

INKOMST NIEUWE KLACHTEN IN 2011

Aantal klachten ingetrokken in 2011 na bemiddeling
(waarvan drie klachten die in 2010 zijn ingekomen)
Aantal klachten ingetrokken zonder bemiddeling

AANTAL UITSPRAKEN 2011

(waarvan acht uitspraken van een klacht ingediend in 2010)
Aantal (gedeeltelijk) gegrond verklaarde klachten,
met maatregel
Aantal ongegrond verklaarde klachten
Aantal gedeeltelijk ongegrond, gedeeltelijk
niet-ontvankelijk verklaarde klachten
Aantal niet-ontvankelijk verklaarde klachten

12

5

0

15

9

5

1

0

Raad van Beroep

INKOMST NIEUWE BEROEPEN IN 2011

Aantal ingetrokken beroepen

AANTAL UITSPRAKEN IN 2011

Aantal verworpen beroepen
Aantal vernietigde uitspraken

7

0

6

6

0

Publicaties

NOB/LOF-SCRIPTIEPRIJS

De exitheffing in de wet Vpb.1969: EU-rechtelijk onhoudbaar

Auteur: mr. F. Emmerink

NOB/LOF serie nr. 20

Deventer, Kluwer 2011

ISBN 978 90 13 09703 0

EXPOSÉ 2011

Jaargang 17

Nummer 1 De aangiftepraktijk

Nummer 2 Samenwerking met andere beroepsgroepen

Nummer 3 Belastingverdragen

Nummer 4 Adviseren over non profit

Nummer 5 Fiscale woordvoerders in de Tweede Kamer

CONGRESBUNDEL

De fiscale slagkracht van Nederland

Edam, Orange House BV

ISBN 978 90 78856 21 4

JOB

Lezingen commissie Vaktechniek 2010/2011

Den Haag, Sdu Uitgevers

OVERIGE PUBLICATIES

Jaarverslag NOB 2010

Fiscale **techniek** versus politiek

30

Angelique Berg

Angelique Berg is sinds 1 februari 2010 directeur-generaal Fiscale Zaken bij het ministerie van Financiën. In die functie leidt en coördineert ze de werkzaamheden van vier directies: Algemene Fiscale Politiek (AFP), Directe Belastingen (DB), Douane & Verbruiksbelastingen (DV) en Internationale Fiscale Zaken (IFZ). 'De kracht van ons stelsel is stabiliteit.'

Wat is de taak van het directoraat-generaal voor Fiscale Zaken?

'Wij zijn minder bekend dan de Belastingdienst, maar in de organisatie van Financiën zijn we twee gelijkwaardige, elkaar aanvullende partners. In drie van onze vier directies worden het fiscale beleid en de fiscale wetgeving voorbereid: voor de directe en de indirecte belastingen en voor de vele belastingverdragen die Nederland heeft. De directie AFP heeft in dit geheel een adviserende en coördinerende functie. We zijn al heel lang een heel stabiel directoraat, waar vrijwel nooit een reorganisatie plaatsvindt. Ooit was de directie Douane een zelfstandige directie. Door de verschuiving van de wetgevende bevoegdheid naar Brussel is dat niet meer zo. Maar dat is echt een uitzondering.'

En wat is dan uw rol als DG in relatie tot de vier directies?

'Ik hang er boven, om zo te zeggen. Ik zorg voor de onderlinge afstemming en ik ben de brug naar de politieke top van het ministerie – de minister en de staatssecretaris. Daarnaast heb ik veel externe contacten: met bedrijven, brancheorganisaties, beroepsorganisaties als de NOB

en ook met andere departementen. Daarin probeer ik zo goed mogelijk signalen op te vangen over hoe beleid en wetgeving in de praktijk uitwerken. Heel breed dus, maar ik ben iemand die snel de rode draad in een dossier herkent en zich op de hoofdlijn kan concentreren. Gelukkig kan dat ook, want we hebben bij DGFZ uitstekende fiscalisten met een scherp oog voor de noodzakelijke details.'

En het contact met de Belastingdienst?

'Dat is er uiteraard veelvuldig. Vrijwel dagelijks overleg ik met mijn collega-DG Peter Veld of met plaatsvervangend DG Theo Poolen. Dat loopt van snel een brandje blussen tot structurele hervormingen.'

Wat dat laatste betreft: wat heeft daar prioriteit?

'We zitten met het politieke gegeven dat de uitvoeringskosten van ons belastingstelsel naar beneden moeten. Dat kan eigenlijk maar op één manier: via een eenvoudiger wet- en regelgeving. Daarin trekken wij en de Belastingdienst samen op – met uiteraard de politiek als derde partij. Probleem is dat iedereen voor vereenvoudiging is, zo lang het

maar niet hemzelf treft. Het is een typisch *not in my back yard*-probleem. Technisch gezien is een eenvoudiger wet- en regelgeving niet zo moeilijk, maar politiek is het een lastige opgave. Ik geloof er wel in. De aanhouder wint. Dat hebben we gezien bij het uniforme loonbegrip, dat nu toch per 1 januari 2013 wordt ingevoerd. Het was een lange weg, maar uiteindelijk is het gelukt. Die lijn wil ik vasthouden.'

Wat is in uw ogen de traditioneel sterke kant van het Nederlandse fiscale beleid?

'Dat we niet vaak grote veranderingen doorvoeren. Ons stelsel is stabiel; we zoeken het toch vooral in de kleine stapjes. Dat maakt het geheel voorspelbaar en betrouwbaar. Daar komt dan nog bij dat we op bepaalde gebieden juist voorop lopen. De mate waarin belastingplichtigen vooraf afspraken met de Belastingdienst kunnen maken – dat is en blijft toch een heel uniek kenmerk van ons stelsel.'

Niettemin: hervormingen zullen er moeten komen.

'Zeker. Daarom is het goed dat de staatssecretaris kort geleden een commissie heeft geïnstalleerd die met voorstellen moet komen voor

Angelique Berg studeerde bestuurskunde (afstudeerrichting openbare financiën) aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Van 1993 tot 2001 vervulde ze diverse functies bij het ministerie van Financiën. Daarna was ze tot 2007 Raadadviseur van het Kabinet van de Minister-President bij het ministerie van Algemene Zaken. Van 2007 tot 2009 werkte ze bij het ministerie van VROM als Directeur Lokale Milieukwaliteit. In 2010 keerde ze terug naar Financiën.

een vergaande vereenvoudiging van de inkomstenbelasting. Een breed samengestelde commissie die alles ter discussie mag stellen, inclusief de hypotheekrenteaftrek en de vlaktaks. In eerste instantie zijn er geen taboes. Zo'n niet-politieke commissie is een nieuwe kans om echt iets te bereiken – ook al zal de politieke vertaling van de voorstellen straks ongetwijfeld nog heel wat voeten in de aarde hebben.'

Legt 'Brussel' het Nederlandse beleid steeds meer beperkingen op?

'Ja. De invloed van de EU is zeer groot. Bij de Douane werken we al geruime tijd met een volledig gemeenschappelijk communautair beleid. Op zich goed, maar het dwingt een haven als Rotterdam ook in een bepaald keurslijf. Voor de indirecte belastingen hebben we richtlijnen. Probleem is dat met de modernisering daarvan weinig vooruitgang wordt geboekt. Sterker: het overleg zit muurvast. Die stagnatie werkt door in onze nationale wetgeving: die kunnen we ook niet adequaat aanpassen aan de eisen van deze tijd. En bij de directe belastingen loopt het met de vennootschapsbelasting ook al niet geweldig. CCCTB is theoretisch een interessant concept, maar een begin van overeenstemming over de praktische uitvoering ervan is er nog niet.'

En dat is nog niet alles?

'Nee, want we moeten ook nog altijd bedacht zijn op het gevaar dat de Europese Commissie ons verdenkt van staatssteun en dan een procedure tegen ons aan-

spant. En we moeten rekening houden met de Code of Conduct, die schadelijke belastingconcurrentie moet voorkomen. Verder kunnen bilaterale verdragsonderhandelingen – voor Nederland heel belangrijk – geraakt worden door het EU-recht en door regels van de OESO. En niet in de laatste plaats is er de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie. Ik hoef maar "Bosal" te zeggen om te illustreren hoe ver de invloed daarvan reikt. Al met al is de vrijheid van individuele EU-lidstaten op beleids- en wetgevend gebied enorm afgenomen. Een gegeven waarmee we elke dag weer te maken hebben.'

Een ander punt. Hoe gevoelig is Financiën voor kritiek op fiscale maatregelen die in de praktijk op veel verzet stuiten? Voorbeeld: de verpakkingenbelasting.

'Ik denk dat we in toenemende mate bereid zijn te leren. Als ons signalen uit de praktijk bereiken – ook via onze eigen Belastingdienst – dat iets echt niet werkt dan zijn we bereid zo'n maatregel bij te stellen. Bij de verpakkingenbelasting is het zo gegaan. Maar ook hier speelt de politieke kant van ons werkgebied een belangrijke rol. Iets veranderen: goed. Maar wie betaalt de rekening? Er zijn altijd veel belangen in het spel. Iets fiscaaltechnisch aanpassen is in de meeste gevallen echt niet zo moeilijk, maar de praktijk leert dat de politieke uitkomst vaak een heel andere is. Maar nogmaals: ik denk dat we gevoeliger zijn voor alarmsignalen van buiten dan voorheen.'

Hoe kunt u de risico's op dit gebied verder verkleinen?

'Door actiever te zijn aan de voorkant. Dat doen we inmiddels ook met internetconsultaties en vooroverleg met beroepsorganisaties als de NOB. Bij de meeste andere departementen gebeurt dat al langer dan bij Financiën. Mijn voorganger Theo Langejan heeft op dit punt belangrijke stappen gezet. Zijn lijn van openheid en vooroverleg heb ik zonder meer overgenomen.'

Hoe plaatst u daarin de contacten met de NOB?

'Voor een deel zijn die wel duidelijk. De commentaren op losse wetsvoorstellen: dat loopt steeds beter. Daarin werken we ook al vaker samen aan de voorkant. Het Bosal-gat is een mooi voorbeeld. Moeilijker ligt het nog bij het jaarlijkse Belastingplan. Dat is nog een beetje een zoektocht, en tot nu toe hebben we daarbij nog niet de juiste formule gevonden. Probleem is de tijdsdruk: die is enorm groot. Van de gang van zaken bij het Belastingplan 2012 hebben we aan beide kanten weer wat geleerd, met name over het wederzijdse verwachtingspatroon. Ik denk dat we daar voor de komende ronde wel ons voordeel mee kunnen doen.'

Is de inbreng van de NOB vrijblijvend?

'Wat mij betreft niet. Wie aan de voorkant serieus meedoet en daarbij mogelijk bepaalde punten binnenhaalt kan vervolgens niet zeggen dat hij zich van het eindresultaat distantieert. Professionals weten nu eenmaal dat ze altijd op twee tafels spelen.'

Jaaroverzicht

Stichting Opleiding

Belastingadviseurs

De SOB biedt twee programma's aan: de Beroepsopleiding Belastingadviseurs voor aspirant-leden van de NOB en het Programma Permanente Educatie voor gewone NOB-leden.

BEROEPSOPLEIDING BELASTINGADVISEURS

Bestuur

Het bestuur kwam tijdens het verslagjaar één keer bijeen.

Programmacommissie

De Programmacommissie (PC) bewaakt de kwaliteit van de opleiding. Alle evaluaties van de cursussen worden in de commissie besproken; daarnaast fungeert de PC als denktank. Bij de samenstelling van de commissie wordt gelet op een evenredige vertegenwoordiging uit de kantoren.

Cijfers

Het aantal aspirant-leden van de NOB steeg van 919 naar 976 (per 1 januari 2012). De opleiding is in 2011 door 247 cursisten afgerond. In het verslagjaar was het mogelijk om 33 verschillende vakken te volgen en

vier specialistentrajecten. Het totaal aantal cursussen voor aspirant-leden bedroeg 193, met in totaal 3.522 deelnemers. Alle cursussen worden geëvalueerd: de uitkomsten zijn een belangrijk middel om de kwaliteit te beoordelen en waar nodig te verbeteren. De gemiddelde totaalscore in de evaluaties was 7,7.

Kwaliteit

De kwaliteit van de inzet van de cursisten wordt gemeten aan de hand van de verplichte voorbereidingsopdrachten en de participatie in de cursus. De docenten waren tevreden over de prestaties en inzet van de cursisten. Een beperkt aantal cursisten werd afgewezen.

Nieuw technisch traject voor de nationale praktijk

De SOB biedt een nieuw technisch traject aan voor de natio-

nale praktijk. Cursusleider is Michael van Gijlswijk. Er blijkt duidelijk behoefte aan een dergelijk traject. Dat laatste is onder meer een gevolg van het feit dat steeds meer kleinere kantoren met een overwegend nationale (DGA-)praktijk zich bij de NOB aansluiten. Maar ook de grote kantoren hebben allemaal een – vaak omvangrijke – nationale praktijk. Het nieuwe traject richt zich dan ook nadrukkelijk op alle kantoren die bij de NOB zijn aangesloten.

Het basisprogramma met technisch-fiscale cursussen voor de nationale praktijk ziet er als volgt uit:

Cursus	Aantal dagdelen
Bedrijfsopvolging	
Bedrijfsopvolging voor de IB-ondernemer	2 dagdelen
Bedrijfsopvolging voor de DGA	2 dagdelen
Civielrechtelijke aspecten van het huwelijksvermogens- en erfrecht / aandelenfusie	2 dagdelen
Bedrijfsconcentraties	
Bedrijfsconcentraties fusies en splitsingen nationaal	2 dagdelen
Bedrijfsconcentraties fiscale eenheid nationaal	2 dagdelen
Bedrijfsconcentraties deelnemingsvrijstelling nationaal	2 dagdelen
Praktische Comptabele Toepassingen 1	2 dagdelen
Praktische Comptabele Toepassingen 2	2 dagdelen
Civiel Recht Personenvennootschappen	2 dagdelen
Civiel Recht Kapitaalvennootschappen	2 dagdelen
Totaal	20 dagdelen

Wijziging in vaardighedentraject

Per 1 juli 2011 werden enkele wijzigingen doorgevoerd in het vaardighedentraject van de Beroepsopleiding Belastingadviseurs. Het onderdeel Basiscommunicatie werd uitgebreid van drie naar vier dagdelen. De cursus Schriftelijk Rapporteren is teruggebracht van vier naar drie dagdelen.

Programma

Geïnteresseerden kunnen het uitgebreide cursusprogramma vinden op de website (www.nob.net).

Cursus	Totaal aantal in 2011	Totaal aantal cursisten	Aantal dagdelen
Adviseren	19	190	4
Algemene Introductie	12	360	0
Argumenteren	16	192	4
Basiscommunicatie	28	280	2
Bedrijfsconcentraties: aandelenfusie/overdrachtsbelasting	2	51	2
Bedrijfsconcentraties: deelnemingsvrijstelling internationaal	2	51	2
Bedrijfsconcentraties: deelnemingsvrijstelling nationaal	3	77	2
Bedrijfsconcentraties: fiscale eenheid internationaal	2	50	2
Bedrijfsconcentraties: fiscale eenheid nationaal	2	51	2
Bedrijfsconcentraties: fusies en splitsingen	2	48	2
Bedrijfsconcentraties: grensoverschrijdende fusies en splitsingen	1	27	2
Civiel Recht Kapitaalvennootschappen	4	110	4
Civiel Recht Personenvennootschappen	5	129	2
Formeel Belastingrecht	6	179	4
Inkomstenbelasting voor specialisten	1	25	2
Internationaal Belastingrecht	4	105	4
Internationaal Belastingrecht voor specialisten	5	89	2
Loonheffingen	2	37	3
Loonheffingen voor specialisten	7	133	2 of 3
Masterclass Argumenteren	1	10	4
Omzetbelasting	2	50	3
Omzetbelasting voor specialisten	7	255	2
Onderhandelen	18	180	4
PCT1 IB	2	24	2
PCT1 OB	2	42	2
PCT1 Vpb	6	129	2
PCT2	2	43	2
Procesvoering	4	240	4
Schriftelijk rapporteren	15	180	4
Estate planning/ Successie en Schenkingsrecht	4	68	2
Transferpricing	3	65	2
Vaardighedentraject voor ervaren aspirant-leden	2	13	6
Wet Waardering Onroerende zaken	2	39	2
	193	3.522	

PROGRAMMA PERMANENTE EDUCATIE

In het kader van de Permanente Educatie stonden onderstaande conferenties, seminars en trainingen open voor de gewone en buitengewone leden. In totaal zijn er in het kader van de Permanente Educatie twintig bijeenkomsten (inclusief één Fiscale Conferentie) georganiseerd, die goed bezocht werden. Leden nemen op vrijwillige basis deel aan het programma.

Fiscale Conferentie

Het doel van de Fiscale Conferenties is verdieping van fiscale techniek en uitwisseling van kennis, ervaring en standpunten. De participanten nemen op persoonlijke titel deel en discussiëren vrijuit over de fiscale problematiek die aan de orde wordt gesteld.

Aan elke Fiscale Conferentie nemen tien NOB-leden en tien medewerkers van de Belastingdienst deel. De kwaliteit van de deelnemers bepaalt voor een belangrijk deel de kwaliteit van de conferentie. De deelnemers

moeten dan ook van een vergelijkbaar technisch niveau zijn. Het gaat om fiscalisten die zich intern en/of extern geprofileerd hebben als deskundige op het gebied van de desbetreffende conferentie, bijvoorbeeld via publicaties, procedures, advisering en/of een interne knowhowfunctie. Behoudens uitzonderingen beschikken de deelnemers over zeer ruime ervaring. De tweedaagse conferenties staan onder leiding van een fiscalist die een grote reputatie geniet op het terrein van het onderwerp dat centraal staat. Van elke Fiscale Conferentie worden twee verslagen gemaakt. Een kort verslag verschijnt kort na de conferentie in het *Weekblad fiscaal recht*, in *Exposé* en op www.nob.net. Een uitgebreid verslag van de conferentie is voor NOB-leden beschikbaar op het besloten gedeelte van de website www.nob.net.

Fiscale Conferentie 'Belastingverdragen'

Op donderdag 26 en vrijdag 27 mei vond de 32e Fiscale Conferentie 'Belastingverdragen' in Slot Zeist te Zeist plaats. Conferentieleader was prof. dr. S. van Weeghel. Als inleiders traden op mr. E.A. Visser (directeur IFZ/ministerie van Financiën), mr. A.F.P. Oudijn (directie IFZ/ministerie van Financiën), mr. H. Pijl, mr. E. Nijkeuter (beiden belastingadviseur), prof. mr. O.C.R. Marres (hoog-

leraar aan de UvA en belastingadviseur), prof. dr. L. de Broe (hoogleraar Katholieke Universiteit Leuven), N. Bammes (medewerker Katholieke Universiteit Leuven), prof. mr. T. Bender (hoogleraar Universiteit Leiden en belastingadviseur), mr. J.C. Huussen (Belastingdienst), W.M. Pasman RA (Belastingdienst) en mr. A. Roelofsen (directie DGFZ, afdeling IFZ). Het forum werd gevormd door mr. J.M. Lammers (VNO/NCW), mr. M.J. de Lignie (belastingadviseur), Th. J. Keijzer (CEO, Dorean Global Tax Policy B.V) en mr. E.A. Visser (directeur IFZ/ministerie van Financiën). Deze Fiscale Conferentie scoorde een 8,1.

Bijeenkomsten specialistensecties

Sectie Europees Fiscaal Recht

Rondetafelbijeenkomst

Op 3 en 4 november vond in Zeist de vierde rondetafelbijeenkomst plaats. Het centrale thema was 'Ontwikkelingen EU-recht; CCCTB'. Prof. dr. D.M. Weber (bestuurslid van de sectie) en mr. T. Sanders leidden de bijeenkomst. De volgende deelonderwerpen kwamen aan de orde:

- derde landen – ontwikkelingen (mr. D.S. Smit);
- pensioenfondsen/investment funds (dr. E. Nijkeuter);

- exithellingen & National Grid Indus BV (C-371/10) (prof. dr. mr. F.P.G. Pötgens, hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam);
 - CCCTB – formele aspecten (mr. J.A.R. van Eijsden);
 - actualiteiten (prof. dr. D.M. Weber, hoogleraar Universiteit van Amsterdam).
- Aan deze bijeenkomst namen 15 NOB-leden deel. De score in de evaluatie bedroeg 8,7.

Sectie Formeel Belastingrecht

Seminar 'Bijzondere aspecten fiscaal procesrecht'

In het kader van het Programma Permanente Educatie vond op 23 maart in Slot Zeist te Zeist het seminar 'Bijzondere aspecten fiscaal procesrecht' plaats. De volgende deelonderwerpen kwamen aan de orde:

- wraking (mr. G.J. van Muijen, raadsheer Hof Den Bosch en mr. M. Hendriks, advocaat-belastingkundige);

- strafmaatverweer (mr. drs. F.J.P.M. Haas, raadsheer Hof Amsterdam en prof. mr. G.J.M.E. de Bont, advocaat-belastingkundige en tevens hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam);
 - zand in de raderen (mr. J.T. Sanders, Hof 's-Gravenhage en mr. F.G. Barnard, belastingadviseur).
- Er namen 35 NOB-leden deel. De bijeenkomst scoorde een 8,0.

Rondetafelbijeenkomst 'De toekomst van de cassatierechtspraak in belastingzaken'

In het kader van het Programma Permanente Educatie organiseerde de sectie op 4 oktober in Slot Zeist te Zeist de rondetafelbijeenkomst 'De toekomst van de cassatierechtspraak in belastingzaken'. Dagvoorzitter was mr. P.J. van Amersfoort (belastingadviseur). Overige inleiders waren prof. dr. M.W.C. Feteris, mr. J.J.M. Hertoghs (fiscaal advocaat) en mr. J.A.R. van Eijsden (belastingadviseur). Er waren 20 deelnemers en vier gasten aanwezig. De bijeenkomst werd beoordeeld met een 8,0.

Seminar 'Omkering van bewijslast'

Samen met de Nederlandse Vereniging van Advocaten-Belastingkundigen (NVAB) organiseerde de sectie op 1 december het seminar 'Omkering van bewijslast'. De volgende deelonderwerpen kwamen aan de orde:

- algemene inleiding (mr. M.J. van Dieren, belastingadviseur);
- recente jurisprudentie (prof. mr. G.J.M.E. de Bont, advocaat-belastingkundige en hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam);
- de initiatiefwet Dezentjé Hamming (mr. R. Moolenburgh, aanspreekpunt formeel recht voor het trafiteam/ Belastingdienst/Ondernemingen s-Hertogenbosch en mr. D.G. Barmantlo, belastingadviseur);

- forumdiscussie over het functioneren van de informatiebeschikking (mr. R. Moolenburgh, mr. D.G. Barmantlo en mr. M. Muller (advocaat belastingkundige)).

Aan deze bijeenkomst namen 77 leden van de NOB en NVAB deel. De score in de evaluatie bedroeg 7,7.

Sectie Loonbelasting en Sociale Verzekeringen

Seminar 'Grensoverschrijdend werken'

Op 18 mei vond in Slot Zeist te Zeist het seminar 'Grensoverschrijdend werken' plaats. De volgende deelonderwerpen kwamen aan de orde:

- de internationale praktijk: internationaal arbeidsrecht (inleider: mw. mr. dr. E.J.A. Franssen/Universiteit van Amsterdam en werkzaam als advocaat bij Loyens & Loeff);

- internationaal pensioen (inleider: mr. G.M.C.M. Staats/Universiteit van Tilburg en belastingadviseur bij één van de grote kantoren).

Aan dit seminar namen 44 NOB-leden deel; de score in de evaluatie bedroeg 7,7.

Seminar 'Horizontaal Toezicht in de loonheffingen'

Op 12 oktober organiseerde de sectie in Slot Zeist te Zeist het seminar 'Horizontaal toezicht in de loonheffingen'. De volgende deelonderwerpen kwamen aan de orde:

- horizontaal toezicht vanuit perspectief van de Belastingdienst (R.J. Veldhuizen RE RA, Landelijk vaktechnisch coördinator Controle/Horizontaal Toezicht MGO/ZGO-Belastingdienst/Landelijk kantoor Belastingregio's);
- horizontaal toezicht; de uitrol door de belastingadviseur (drs. E. van Lienen, senior tax manager bij HR Services van een van de grote kantoren).

Er namen 44 NOB-leden deel. Het seminar scoorde een 7,1.

Sectie estate planning

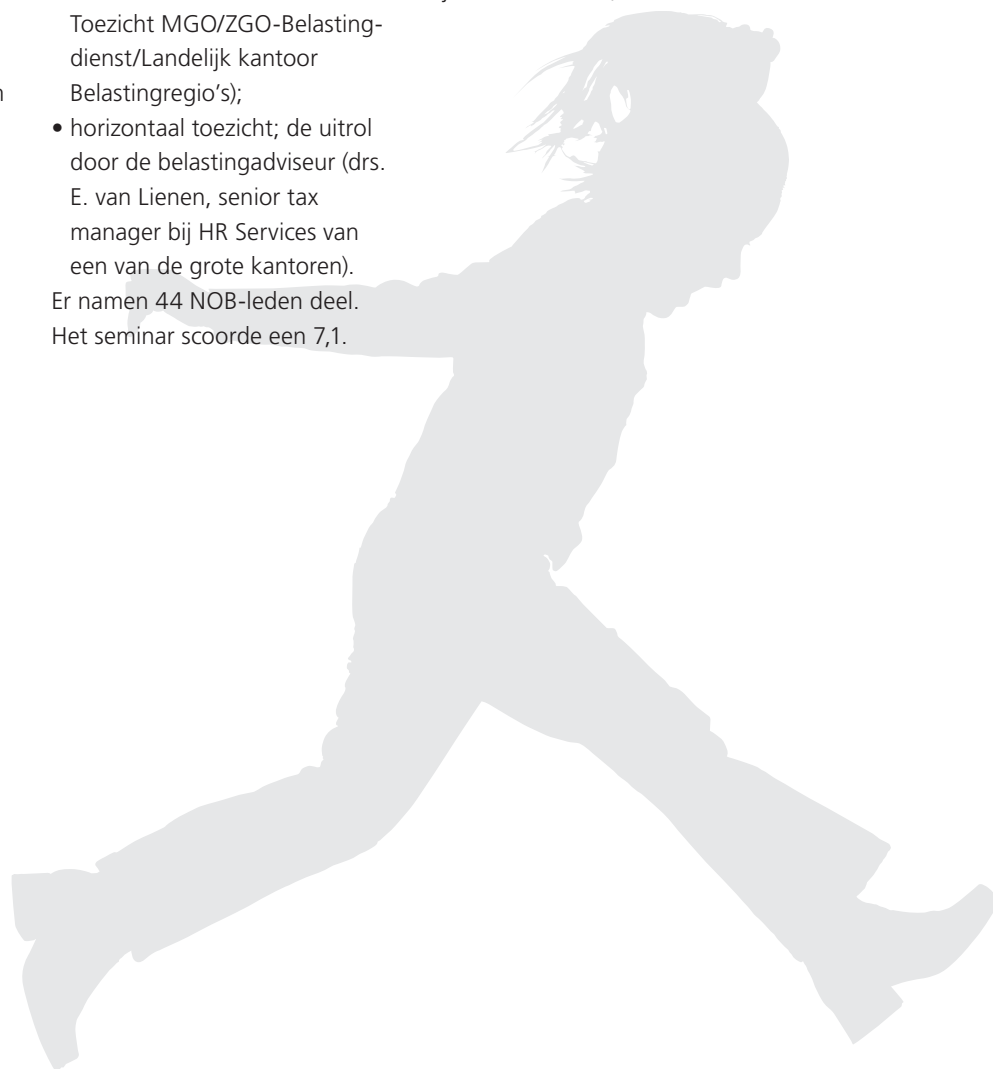
Doorclick Fiscale Conferentie 'Estate planning'

Op 10 mei vond een doorclick plaats van de op 30 september en 1 oktober 2010 gehouden Fiscale Conferentie 'Estate planning'. De volgende deelonderwerpen kwamen aan de orde:

- bedrijfsopvolgingsfaciliteiten (mw. mr. M. Hoogeveen, Belastingdienst);
- Algemeen Nut Beogende Instellingen (prof. dr. S.J.C. Hemels, hoogleraar Erasmus Universiteit Rotterdam, belastingadviseur);
- fictiebepalingen (mw. mr. N. Idsinga, belastingadviseur).

Er namen 65 NOB-leden deel.

In de evaluatie scoorde de bijeenkomst een 7,6.

Seminar 'Algemeen Nut Beogende Instellingen'

Op 28 september organiseerde de sectie in Slot Zeist te Zeist een PE-seminar over 'Algemeen Nut Beogende Instellingen – fondsenwerving, controle en knelpunten'. Prof. dr. S.J.C. Hemels was dagvoorzitter. De volgende deelonderwerpen kwamen aan de orde:

- knelpunten ANBI's, het perspectief vanuit de Belastingdienst (drs. R.J.J. Rombouts RA (specialist ANBI-team bij de Belastingdienst);
- nieuwe ontwikkelingen op het gebied van geven en ANBI's (mw. mr. dr. I.A. Koele (belastingadviseur);
- ANBI's: het internationale perspectief (mw. mr. E.E. Mariani-Roetman (promovendus Vrije Universiteit Amsterdam faculteit der Rechtsgeleerdheid).

Er namen 65 NOB-leden deel. Het seminar scoorde een 7,6.

Sectie Omzetbelasting

Doorclick Fiscale Conferentie 'Plaats van dienst'

Op 10 november vond in Slot Zeist te Zeist een doorclick plaats van de op 20 en 21 mei 2010 gehouden Fiscale Conferentie 'Plaats van dienst'. De volgende deelonderwerpen kwamen aan de orde:

- afnemen van prestatie (mr. A. Vroon, Belastingdienst Amsterdam en mr. dr. G.J. van Norden, belastingadviseur/universitair docent Universiteit van Tilburg);
- werkelijk gebruik met 3e landen (mw. mr. T.G. Perié, belastingadviseur en drs. A.H. Bomer, belastingdienst Rijnmond).

Er namen 46 NOB-leden deel.

De score in de evaluatie bedroeg 7,9.

Sectie Transfer Pricing

Rondetafelbijeenkomst

Op 18 januari organiseerde de sectie Transfer Pricing voor het eerst een rondetafelbijeenkomst. Twee casus werden vanuit juridisch, economisch en wetenschappelijk oogpunt belicht door drs. R.P.J. van den Brekel, mr. M.E.P. van der Breggen, mr. J.K.H. van Dam, mr. M. Temme, mr. M.J.M. Heijenrath (allen belastingadviseur) en prof. mr. F.A. Engelen (hoogleraar Universiteit Leiden en belastingadviseur). Aan de bijeenkomst namen 33 NOB-leden deel.

*Procesvoering***Training 'Procesvoering voor NOB-leden'**

Op 18 en 19 november vond de training 'Procesvoering voor NOB-leden' plaats, bedoeld voor ervaren belastingadviseurs die incidenteel een procedure voeren. Als docent traden op mr. F.R. Herreveld, mr. D.G. Barmantlo (beiden belastingadviseur), drs. H.F. Palm (Belastingdienst Oost-Brabant/kantoor 's-Hertogenbosch) en mr. Th. Groeneveld (senior raadsheer Gerechtshof 's-Gravenhage). Er namen acht NOB-leden deel. De training scoorde een 8,2.

*Vaardigheidstrainingen***Training 'Het verkoopmoment in adviesgesprekken'**

De vaardigheidstraining 'Het verkoopmoment in adviesgesprekken' vond twee keer plaats: op 17 maart en 27 september. De eendaagse training (met facultatief een individuele terugkomavond) is gericht op belastingadviseurs met acquisitieverantwoordelijkheid die

commercieel slagvaardiger willen worden. Trainer is ing. H.J. Zeevenhooven. Er namen gemiddeld acht NOB-leden deel. De training scoorde gemiddeld een 7,9.

Training 'Snel lezen'

De vaardigheidstraining 'Snel lezen' vond drie keer plaats: op 24 maart, 26 september en 12 december. 'Snel lezen' is een eendaagse training, gericht op het lezen en onthouden van vakliteratuur. De ervaring is dat iedereen vooruit gaat in lees-snelheid en dat 70% van de deelnemers de leessnelheid zelfs verdubbelt (met hetzelfde tekstbegrip). De training wordt gegeven door Mark Tigchelaar. Gemiddeld namen 12 NOB-leden deel; de training scoorde gemiddeld 8,2.

Workshop 'Overtuigen en beïnvloeden als belastingadviseur'

De workshop 'Overtuigen en beïnvloeden als belastingadviseur' vond twee keer plaats: op 23 mei en 1 november. De workshop is een eendaagse bijeenkomst, gericht op gewone leden die effectiever willen zijn

in gesprekken, onderhandelingen en/of vergaderingen.

Trainer is Pacelle van Goethem. Gemiddeld namen 11 NOB-leden deel; de gemiddelde score bedroeg 8,7.

*Overig***Bijeenkomst 'Algemene Introductie voor ervaren NOB-leden'**

Op 3 februari en 15 november vond in de Muiderpoort te Amsterdam de Algemene Introductie voor ervaren NOB-leden plaats. In deze bijeenkomst komen de activiteiten van de NOB en de beroepsregels waaraan leden zijn onderworpen aan de orde. In totaal namen 57 leden deel; de score in de evaluatie bedroeg 7,6.

Nieuw: technisch-fiscaal traject nationale praktijk

Michael van Gijlswijk

Voor het basisprogramma van de Beroepsopleiding Belastingadviseurs werd in 2011 een nieuw traject ontwikkeld, gericht op de nationale praktijk. Het omvat een aantal bestaande cursussen en een nieuw onderdeel: bedrijfsopvolging. Michael van Gijlswijk, hoofd van de fiscale sectie van het Bureau Vaktechniek bij een van de grote kantoren, is cursusleider en docent.

'Het programma van de Beroepsopleiding kende geen specifiek traject voor de nationale praktijk, terwijl daar wel duidelijk behoefte aan bleek te bestaan. Dat laatste is onder meer een gevolg van het feit dat steeds meer kantoren met een overwegend nationale (DGA-) praktijk zich bij de NOB aansluiten. Maar ook de al langer aangesloten kantoren hebben vaak een omvangrijke nationale praktijk. Het nieuwe traject richt zich dan ook nadrukkelijk op alle NOB-kantoren.'

VEELZIJDIG

'Fiscaal gezien bestaat er nauwelijks een veelzijdiger en interessanter onderwerp dan de DGA. Door de combinatie van

privé en zakelijk heeft die met alle grote belastingen te maken: LB, IB, Vpb, btw, schenk- en erfbelasting. Dat vind je terug in een reeks regelingen: over gebruikelijk loon, terbeschikkingstelling, thincap, lenen van en aan de bv, reorganisaties, bedrijfsopvolging. Allemaal gebieden waar het om grote financiële belangen gaat. Als DGA-adviseur moet je dus inhoudelijk van veel markten thuis zijn. Dat is opvallend in een tijd waarin het ene specialisme na het andere ontstaat.'

PERSOONLIJK

'Ik denk dat de groeiende belangstelling voor de DGA voortkomt uit het belangrijkste

kenmerk van een DGA-praktijk: dat je als belastingadviseur zowel te maken hebt met alles wat een ondernemer fiscaal gezien aangaat, maar evenzeer met de persoon van de DGA. Die combinatie spreekt kennelijk steeds meer NOB-leden aan. Dat bleek ook tijdens de drukbezochte NOB-studiedag over de DGA op 18 januari 2012. Een adviesrelatie met een DGA is anders dan die met bijvoorbeeld de statutair directeur van een onderneming. Het gaat vaak om intensieve en langdurige contacten, die uitstijgen boven het louter fiscale.

Een DGA drukt altijd een persoonlijke stempel op de bedrijfsvoering – en dat speelt door in de manier van advisering.'

CURSUSSEN

'Het nieuwe traject in de Beroepsopleiding bestaat voor een deel uit al langer lopende cursussen over praktisch computabele toepassingen, civiel recht bij personen- en kapitaalvennootschappen, erf- en schenkrecht en bedrijfsconcentraties. Daarvan worden echter alleen de onderdelen overgenomen die strikt noodzakelijk zijn voor de nationale praktijk. Onderdelen die dat niet zijn worden ondergebracht in het keuzeprogramma. Helemaal nieuw is de cursus over bedrijfsopvolging, waarin alle opvolgingsregelingen in de inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, schenk- en erfbelasting,

invordering en overdrachtsbelasting aan de orde komen. Voor alle cursussen beschikken we over toonaangevende docenten.'

KIEZEN

'In 2011 hebben we het nieuwe traject op ruime schaal onder de aandacht van de aspirant-leden gebracht. We hopen daarmee bereikt te hebben dat ze bij hun keuzes voor het basisprogramma nadrukkelijk ook deze mogelijkheid overwegen. Onze boodschap is eenvoudig: als je in je praktijk DGA's en nationale ondernemingen als cliënt hebt dan ligt het zeer voor de hand om voor het traject nationale praktijk te kiezen.'

Organisatie Stichting Opleiding Belastingadviseurs

BESTUUR

prof. mr. F. Sonneveldt,
voorzitter
drs. H.Th. Kuipers,
penningmeester
mw. mr. J. Kastelein
mw. drs. Chr. J.M. Noorder-
meer Van Loo MRICS
mw. drs. M.A.Th. Turkenburg

PROGRAMMACOMMISSIE

prof. mr. F. Sonneveldt,
voorzitter
prof. dr. R.P.C. Cornelisse
mw. drs. M.A.E. Cox
mw. mr. J.P. de Haan
prof. dr. P. Kavelaars
mr. G.M.C.M. Staats
mr. drs. S.A.W.J. Strik

BUREAU STICHTING OPLEIDING BELASTINGADVISEURS

mr. F.H.J. Sobels, *directeur*
Angelique van Streepen,
hoofd operationele zaken
Heidi Min,
coördinator opleidingen
Yvette Christoffel,
medewerker opleidingen
Ineke Smid,
medewerker opleidingen
Cardy Kuiper, *secretaresse*

de Muiderpoort
Postbus 2977, 1000 CZ
Amsterdam
Sarphatistraat 500, 1018 AV
Amsterdam
telefoon 020 - 5141870
telefax 020 - 5141879
e-mail sob@nob.net
www.nob.net

ORGANISATIE FISCALE CONFERENTIE

mr. drs. S.A.W.J. Strik
mr. F.H.J. Sobels

DOCENTEN BEROEPSOPLEIDING BELASTINGADVISEURS

Algemene Introductie

NOB-bestuursleden
mw. mr. L.D.L. Bles-Tempe
prof. dr. S.J.C. Hemels
prof. dr. F. Sonneveldt

Trainers Nederlands Debat Instituut

D. van Dorsselaer
J. Hoebink
mr. A.A. Noordhuis
D.A. Piras

Informatie Belastingdienst

mr. M.C. van Driel
drs. A.E. Jonis
mw. mr. M.C.J. Kop
mr. R.F. Trijsburg
mr. M.M.H. Zinken

Algemene Introductie voor ervaren NOB-leden

mr. D.G. Barmantlo
mr. W.J.D. Gohres

Adviseren

Trainers
mw. A.L.G. Boin
mw. M.M.A. van Beekhof
mw. M. Grippeling
mw. J. Holwarda
ing. H.J. Zeevenhooven

Acteurs

P. Bink
H. Dop
M.J. Zeegers

Argumenteren

D. van Dorsselaer
R. Elshout
J. Hoebink
mr. A.A. Noordhuis
D.A. Piras

Basiscommunicatie

Trainers
mw. A.L.G. Boin
mw. M. Grippeling
mw. J. Holwarda
ing. H.J. Zeevenhooven

Acteurs

P. Bink
drs. A. de Jong
M.J. Zeegers

Bedrijfsconcentraties

drs. P.H.M. Flipsen
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
mr. J.J. Kluit MRE
dr. H. Koster
drs. A. Rozendal
dr. J.L. van de Streek
mr. drs. S.A.W.J. Strik

Civiel Recht voor Kapitaal- vennootschappen

mr. F.K. Buijn
mr. D. Mulder

Civiel Recht voor Personen- vennootschappen

mw. mr. J.W.E. Litjens
dr. J.L. van de Streek
mr. F. Volders

Formeel Belastingrecht

mr. dr. G.J.M.E. de Bont
mr. J.A.R. van Eijsden
prof. mr. R.H. Happé
mw. mr. J. Kastelein
mr. dr. P. van der Wal

Inkomstenbelasting voor specialisten

mr. J.P. Boer
prof. dr. R.M. Freudenthal
prof. dr. mr. E.J.W. Heithuis
mr. A.A.W. Langevoord
prof. mr. G.T.K. Meussen
mr. J.J.M.G. Smeets
mr. G.M.C.M. Staats

Internationaal Belastingrecht

dr. M. van Dun
mr. P.A. Flutsch
prof. dr. D.M. Weber

Internationaal en Europees Belastingrecht voor specialisten

dr. M. van Dun
mr. G.K. Fibbe
drs. B.J. Kiegebeld
mr. S.R. Panoram
prof. dr. D.M. Weber

Loonheffingen

P. Brand
mr. J.D. Schouten
drs. F.M. Wergers

Loonheffingen voor specialisten

mr. E.P.J. Dankkaart
mr. A.A.G. Driessen
mr. M.L. Kawka
mr. A.A.W. Langevoord
mr. H.M.M. Prinsen
dr. R.W.G. Rouwers
mr. J.D. Schouten
mr. J.J.F. Stormmesand
mr. R.H.R. Vliese
mr. G.W.B. van Westen

Masterclass Argumenteren

D. van Dorsselaer
mr. A.A. Noordhuis

Omzetbelasting

mr. drs. B.L. Adams
drs. F.L. Idsinga
mw. mr. J.A. Petrie

Omzetbelasting voor specialisten

mr. R. Bergenhenegouwen
mr. W.A. Dijkstra
E. van den Elsen

mr. F.H. Gaarlandt
 mr. H. Hop
 mr. E.J. Janzen
 drs. S. van Kreijl
 mw. dr. mr. M.M.W.D. Merckx
 mr. F.J. Oomen
 mr. J.P. van der Putten
 mr. G.H. Rademaker
 mr. R.G.A. Tusveld
 mr. dr. W. de Wit
 mr. dr. R.A. Wolf

Onderhandelen

Trainers

mw. A.L.G. Boin
 mw. M. Grippeling
 mr. J. Holwarda
 ing. H.J. Zeevenhooven

Inspecteurs

drs. J.C. Ghijsen
 mr. W. Koelewijn
 mr. R.J. Roerink
 mr. W.P. van der Werf

Praktische Comptabele Toepassingen 1 voor IB-specialisten

drs. M.H.M. Smeets

Praktische Comptabele Toepassingen 1 voor Vpb-specialisten

drs. M.H.M. Smeets
 P.J.Th.M. Steeghs RA

Praktische Comptabele Toepassingen 1 voor omzetspecialisten

Van der Graaf

Praktische Comptabele Toepassingen 2

P.J.Th.M. Steeghs RA

Procesvoering

Docenten dag 1

mr. Th. Groeneveld
 drs. H.F. Palm
NOB-leden
 mr. D.G. Barmentlo
 mr. F.T.M. Deurvorst
 mr. J.A.R. van Eijnsden
 mr. F.R. Herreveld
 mw. mr. J. Kastelein
 mr. R. Vos
 mr. J.D. Schouten

Docenten dag 2 Raadsheren

mr. P.J.M. Bongaarts
 mr. P.A.G.M. Cools
 mr. drs. P. Fortuin
 mr. drs. F.J.P.M. Haas
 mr. E. C.G. Okhuizen
 mr. J. Sanders
 mr. drs. P.J.J. Vonk

Inspecteurs

mr. J.W.G. Albers
 mr. M. van Elk
 mw. mr. Y.T.P.M. Ootes
 drs. H.F. Palm
 drs. E. Poelmann
 drs. H.P.W. Snijders
 mr. R.F. Trijsburg
 mr. A. Vroon

Schriftelijk Rapporteren

mw. drs. G. van Bruggen
 mw. A. L. van Huijstee-de Mildt
 drs. M. Stroink
 mw. drs. A. den Exter

Successie- en schenkingsrecht

prof. dr. F. Sonneveldt
 mr. J.C.L. Zuiderwijk

Transfer Pricing

mr. J.K.H. van Dam
 dr. C. Jie-A-Joen
 drs. H.A. Vollebregt

Vaardigheidstraining voor ervaren aspirant-leden

drs. R. de Wilde

Acteur

M.J. Zeegers

Wet Waardering onroerende zaken

mw. drs. Chr. J.M. Noordermeer Van Loo MRICS

DOCENTEN EN INLEIDERS PERMANENTE EDUCATIE

32e Fiscale Conferentie 'Belastingverdragen'

prof. dr. S. van Weeghel,
conferentie leider
 N. Bammes
 prof. mr. T. Bender
 prof. dr. L. de Broe

mr. J.C. Huussen
 Th. J. Keijzer
 mr. J.M. Lammers
 mr. M.J. de Lignie
 prof. mr. O.C.R. Marres
 mr. E. Nijkeuter
 mr. A.F.P. Oudijn
 W.M. Pasman RA
 mr. H. Pijl
 mr. A. Roelofsen
 mr. E.A. Visser

Bijeenkomsten specialistensecties

Doorclick Fiscale Conferentie 'Estate planning'

prof. dr. S.J.C. Hemels
 mw. mr. M. Hoogeveen
 mw. mr. N. Idsinga

Doorclick Fiscale Conferentie 'Plaats van dienst'

drs. A.H. Bomer.
 mr. dr. G.J. van Norden
 mw. mr. T.G. Perié
 mr. A. Vroon

Rondetafelbijeenkomst 'De toekomst van de cassatierechtspraak in belastingzaken'

mr. P.J. van Amersfoort
 mr. J.A.R. van Eijnsden.
 prof. dr. M.W.C. Feteris
 mr. J.J.M. Hertoghs

Rondetafelbijeenkomst 'Ontwikkelingen EU-recht; CCCTB'

mr. J.A.R. van Eijnsden
 dr. E. Nijkeuter
 mr. D.S. Smit
 prof. dr. mr. F.P.G. Pötgens
 prof. dr. D.M. Weber

Rondetafelbijeenkomst 'Transfer Pricing'

mr. M.E.P. van der Breggen
 drs. R.P.J. van den Brekel
 mr. J.K.H. van Dam
 prof. mr. F.A. Engelen
 mr. M.J.M. Heijenrath
 mr. M. Temme

Seminar 'Algemeen Nut Beogende Instellingen'

prof. dr. S.J.C. Hemels
 mw. mr. dr. I.A. Koele
 mw. mr. E.E. Mariani-Roetman
 drs. R.J.J. Rombouts RA

Seminar 'Bijzondere aspecten fiscaal procesrecht'

mr. F.G. Barnard
 prof. mr. G.J.M.E. de Bont
 mr. drs. F.J.P.M. Haas
 mr. M. Hendriks
 mr. G.J. van Muijen
 mr. J.T. Sanders

Seminar 'Grensoverschrijdend werken'

mw. mr. dr. E.J.A. Franssen
 mr. G.M.C.M. Staats

Seminar 'Horizontaal toezicht in de loonheffingen'

drs. E. van Lienen
 R.J. Veldhuizen RE RA

Seminar 'Omkering van bewijslast'

mr. D.G. Barmentlo
 mr. G.J.M.E. de Bont
 mr. M.J. van Dieren
 mr. R. Moolenburgh
 mr. M. Muller

Procesvoering voor NOB-leden

mr. D.G. Barmentlo
 mr. Th. Groeneveld
 mr. F.R. Herreveld
 drs. H.F. Palm

Workshop 'Overtuigen'

drs. P.C.M. van Goethem

Training 'Snel lezen'

M. Tigchelaar

Training 'Het verkoopmoment in adviesgesprekken'

ing. H.J. Zeevenhooven

De **overtuigende** belastingadviseur

Pacelle van Goethem

Fiscaaltechnische kennis is voor belastingadviseurs uiteraard van levensbelang. Maar het goed uitoefenen van het beroep vraagt ook een aantal specifieke vaardigheden. Eén daarvan is het vermogen om anderen – cliënten, inspecteurs, collega's – te overtuigen. In 2011 werd twee keer de workshop 'Overtuigen & beïnvloeden als belastingadviseur' gegeven. Workshopleider was trainer/coach Pacelle van Goethem, auteur van het boek *IJs verkopen aan eskimo's/De psychologie van overtuigen*.

'Ik werk met een model, dat ontwikkeld is op basis van wetenschappelijk onderzoek. Daarin fungeren drie onderscheidende stijlen van mensen die kunnen overtuigen. De eerste stijl is autoriteit. Dat kan bijvoorbeeld op grond van je reputatie, je witte jas of je academische titel. De tweede groep bestaat uit mensen die je vriend zijn – of dat zouden kunnen zijn. Ze geven je het gevoel dat je belangrijk bent of ze hebben een sympathieke uitstraling. Dat is een uitstekende basis om te overtuigen. De derde groep zijn mensen die voor anderen een voorbeeld zijn, een soort held. Meestal unieke of eigenwijze mensen, die kunnen relativiseren en die lef hebben. Net als van een autoriteit of van een vriend nemen we van een voorbeeld makkelijker iets aan.'

AUTORITEIT

'Belastingadviseurs zijn slim en stralen veel autoriteit uit. Dat geeft ze geloofwaardigheid. Wat dat betreft vallen ze dus in mijn eerste categorie: ze hebben een grote overtuigingspotentie. Maar die kracht heeft ook een achilleshiel: het gevaar van distantie. De relatie wordt door de ander minder snel, als persoonlijk ervaren. Als je wordt beschouwd als autoriteit zijn mensen meer op hun hoede en stellen ze zich afstandelijker op. In die omstandigheden ben je als belastingadviseur kwetsbaar, want in zo'n onpersoonlijke relatie geven mensen minder informatie. Daar moet je dus iets aan doen. Autoriteit inleveren is onzin. Wat wel helpt is meer

vriend en voorbeeld toevoegen: contact maken en meer eigenheid of lef laten zien. Daarmee oefenen we dus tijdens de workshop. Het aardige is dat iedereen dit direct herkent.'

BELANGSTELLING

'Waaruit dat "meer vriend en meer voorbeeld" bestaat? Uit twee dingen: iets van jezelf laten zien en oprechte belangstelling voor de ander tonen. "Oprecht" is hier wel een sleutelwoord. De andere partij heeft namelijk gauw genoeg door of de getoonde interesse echt is. En doe het bij alle vormen waarin je contact onderhoudt. Het komt vreemd over als je je gesprekspartner twee dagen na een ontmoeting waarin het zakelijke en het persoonlijke goed in evenwicht waren een heel formele e-mail of brief schrijft. Dat kan vervreemdend werken, en daarmee negatief uitpakken voor je overtuigingskracht.'

INHOUDELIJK

'In mijn contacten met belastingadviseurs valt me nog iets anders op. Ze praten vanuit de inhoud van hun vak, in een intellectuele stijl. Dat is begrijpelijk, maar het heeft ook een risico. Het risico namelijk dat je praat in termen van een probleem. Je kunt zeggen: "Er is een economische crisis; daarvan zal ook uw bedrijf nadeel ondervinden". Je kunt het ook uit de oplossings sfeer halen en in de oplossings sfeer brengen: "Hoe kunnen we ervoor zorgen dat uw bedrijf zo min mogelijk geraakt wordt door de crisis?". Het lijkt

op het eerste gezicht een klein verschil in benadering, maar ik heb al heel vaak gezien hoe veel minder snel je mensen meekrijgt als je vanuit een probleem praat. Het komt er juist op aan het probleem te herdefiniëren als obstakel richting het doel dat bereikt moet worden. Dat inspireert mensen kennelijk, waardoor ze er ook makkelijker van te overtuigen zijn dat wat jij voorstelt een goede oplossing is.'

KRACHTIGER

'Als ik terugkijk naar de workshops dan is mijn indruk dat belastingadviseurs iets zouden kunnen winnen door zich vanaf het eerste contact met een cliënt of een inspecteur nog wat krachtiger op te stellen. Ze zijn nu vaak erg bescheiden. Enerzijds gelukkig maar, want iemand die zichzelf eens lekker uitgebreid profileert boet onmiddellijk in aan sympathie. Anderzijds is belangrijk dat je autoriteit hebt. Natuurlijk is het psychologisch ongemakkelijk om – bijvoorbeeld aan een potentiële cliënt – uit te leggen hoe goed je wel bent. Mijn tip is dat te ondervangen door een collega je te laten introduceren.'

REACTIES

'Vrijwel alle deelnemers ervaren de workshop van een dag als plezierig en effectief. Je krijgt de nodige tips hoe je mensen beter kunt overtuigen van je standpunt. Maar zoals een van de deelnemers zei: het zijn geen losse tips. Er wordt steeds een duidelijke theoretische uitleg bij gegeven, zodat iedereen ook begrijpt waaróm iets effectief is.'

Permanente Educatie: een open norm invullen

Mans Kuipers

De statuten en het Reglement Beroepsuitoefening laten er geen misverstand over bestaan: een NOB-lid moet ervoor zorgen dat de voor de uitoefening van het vak vereiste kennis en vaardigheden actueel en op academisch niveau blijven. Mans Kuipers, sinds 2006 bestuurslid van de SOB, maakte in 2011 deel uit van de werkgroep die het bestuur adviseert over het beleid inzake het Programma Permanente Educatie.

'Ik heb me zowel bij Ernst & Young – waar ik tot juli 2011 partner en *learning leader* was – als bij de NOB altijd bezighouden met opleidingen. Permanente educatie heeft daarbij m'n speciale belangstelling. Ik vind dat die hoog op de agenda van elke beroepsorganisatie moet staan. De vaktechnische ontwikkelingen gaan zo snel – ook op ons gebied. De NOB heeft dat gelukkig al geruime tijd geleden opgepakt. De werkgroep adviseert het bestuur een beleid te ontwikkelen dat het belang van PE benadrukt, maar dat tegelijk recht doet aan de specifieke kenmerken van de belastingadvieswereld.'

OPEN NORM

'Ons uitgangspunt is altijd geweest dat een PE-verplichting voor de leden vanzelfsprekend is, maar dat we daarbij een open norm hanteren. Anders gezegd: dat we in eerste instantie niet precies aangeven hoe de norm moet worden ingevuld. Kantoren en individuele leden hebben wat dit betreft dus een grote mate van vrijheid. Twee zaken willen we als NOB echter beslist niet: puntensprokkelaars en uitgebreide controlesystemen. Nog een uitgangspunt is dat kantoren hun eigen PE-curriculum door de NOB kunnen laten "goedkeuren", waarna de leden die bij die kantoren werken geacht worden aan hun PE-verplichtingen te hebben voldaan. Naast de inhoudelijke toetsing wordt bij de licentievraag ook het programma getoetst waarmee de PE binnen het kantoor wordt

geregistreerd en gecontroleerd. Bij leden van kantoren die geen curriculumlicentie van de NOB hebben wordt steekproefsgewijs navraag gedaan naar hun PE-activiteiten. Uiteraard moet ook de algemene ledenvergadering zich over het PE-beleid uitspreken.'

TWINTIG UUR

'In 2011 zijn we – mede als reactie op vragen van nieuw toetredende kantoren – concreter geworden over de kwantitatieve invulling van de open norm. We hebben aangegeven dat een NOB-lid per jaar ten minste twintig uur zou moeten besteden aan het bijhouden van vakkennis en vaardigheden. In kwalitatieve zin hebben we ons niet uitgelaten. Dus de manier waarop die twintig uur zou moeten worden ingevuld kunnen de kantoren en de leden nog steeds zelf bepalen. Waarbij wel één voorwaarde geldt: het moet echt gaan om een gestructureerd programma, met duidelijk omschreven leerdoelen en onderwijsmethoden en ook een duidelijke verslaglegging. Vaktechnisch overleg met een collega of een abonnement op een of meer vakbladen is dus geen PE.'

INTERNATIONAAL

'In Nederland hebben beroepsorganisaties als NOB, NIVRA en NOvA tot nu toe zelf hun PE-programma's geregeld en bewaakt. Dat werkt naar mijn idee goed. Maar we moeten wel wat strenger worden, denk ik. De lat mag best wat hoger. Dan blijven we in lijn met de

internationale ontwikkelingen. Je ziet dat het in een toenemend aantal landen – en zeker in de Verenigde Staten – belangrijk is dat je precies kunt aantonen wat je op PE-gebied in een bepaalde periode hebt gedaan. De praktijk is bij ons vooralsnog gevarieerd: sommige kantoren hebben PE-programma's met uitgebreide rapportages, andere houden het op dat punt eenvoudiger.'

ACTIEF

'We sporen kantoren actief aan om de PE-verplichting vorm en inhoud te geven, maar we stellen ons wel voorzichtig op. Onze boodschap is: dit zou de invulling kunnen zijn, met de nadruk op "kunnen zijn". Maar uiteindelijk moeten de kantoren zelf beslissen.'

EIGEN AANBOD

'Vanuit de SOB wordt jaarlijks – in samenwerking met de vaktechnische secties van de NOB – een PE-programma van seminars en vaardigheidstrainingen aangeboden. Dat blijft uiteraard bestaan, dus dat kunnen leden ook benutten om aan hun PE-verplichtingen te voldoen.'

Colofon

Namens de NOB/SOB
Frits Sobels
Angelique van Streepen
Sandra Schouten

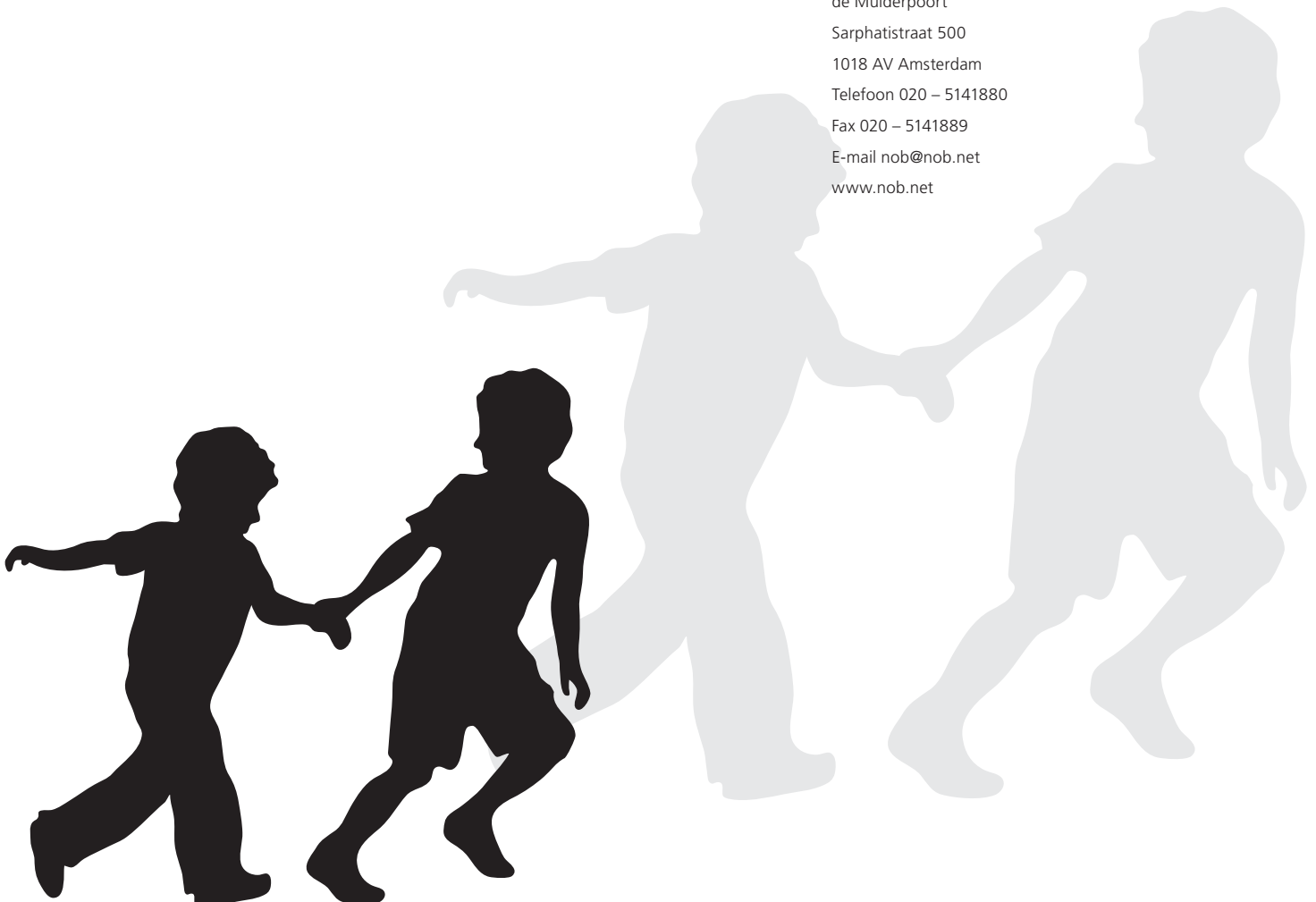
Interviews
Henk Bergman

Productie
Bergman Publikaties BV, Limmen

Vormgeving
Studio Putto BNO, Edam

Foto's
Klaas Koppe (Gijsbert Bout en Alexandra Piksen)
Levien Willemse (Angelique Berg)

Postbus 2977
1000 CZ Amsterdam
de Muiderpoort
Sarphatistraat 500
1018 AV Amsterdam
Telefoon 020 – 5141880
Fax 020 – 5141889
E-mail nob@nob.net
www.nob.net

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs